RAPPORT

Motivering Omgevingsplanwijziging Nijkerk

150/20kV-onderstation De Flier

Klant:	Gemeente Nijkerk
Referentie:	BJ7158-103-100-HAS-MI-NI-RP-P-0001
Status:	Concept/3
Datum:	2 april 2026

Haskoning
Enhancing Society Together

Projectgerelateerd

HASKONING NEDERLAND B.V.

Jonkerbosplein 52
6534 AB Nijmegen
Netherlands
Mobility & Infrastructure
Trade register number: 56515154

Telefoon: +31 88 348 70 00
E-mail: info@haskoning.com
Website: haskoning.com

Titel document:	Motivering Omgevingsplanwijziging Nijkerk
Ondertitel:	150/20kV-onderstation De Flier
Referentie:	BJ7158-103-100-HAS-MI-NI-RP-P-0001
Uw kenmerk	Click or tap here to enter text.
Status:	Concept/3
Datum:	2 april 2026
Projectnaam:	Click to enter "ProjectName"
Projectnummer:	BJ7158-103-100
Auteur(s):	RS
Opgesteld door:	RS
Gecontroleerd door:	
Datum:	
Goedgekeurd door:	
Datum:	
Classificatie:	Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. Haskoning Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van Haskoning Nederland B.V. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat. Dit document kan zijn opgesteld met behulp van kunstmatige intelligentie (AI); alle door AI gegenereerde inhoud is beoordeeld en gevalideerd door onze experts.

Haskoning
Enhancing Society Together

Inhoud

1	**Hoofdstuk 1 Inleiding**	**1**
1.1	Aanleiding van de wijziging	1
1.2	Leeswijzer	1
2	**Projectbeschrijving**	**2**
2.1	Bestaande situatie	2
2.2	Nieuwe situatie	4
3	**Planologisch kader**	**6**
3.1	Tijdelijke en nieuwe deel van het gemeentelijke omgevingsplan	6
3.2	Bestemmingsplan(nen)	6
3.3	Hoofdstuk 22 van het omgevingsplan	6
3.4	Lokale verordeningen	6
4	**Beleid**	**7**
4.1	Rijksbeleid	7
4.2	Provinciaal beleid	9
4.3	Regionaal beleid	12
4.4	Gemeentelijk beleid	12
5	**Aspecten van de fysieke leefomgeving**	**14**
5.1	Archeologie en cultuurhistorie	14
5.2	Bodem	14
5.3	Duurzame ontwikkeling	17
5.4	Geluid door activiteiten	20
5.5	Geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen	22
5.6	Geur	22
5.7	Gezondheid	22
5.8	Klimaat	23
5.9	Landschappelijke en stedenbouwkundige aspecten	23
5.10	Luchtkwaliteit	24
5.11	Mobiliteit	25
5.12	Natuur en ecologie	25
5.13	Aanvullend natuur en ecologisch onderzoek	28
5.14	Omgevingsveiligheid	29
5.15	Onontplofte Oorlogsresten	30

5.16 Trillingen 30
5.17 Water (PM) 30
5.18 Elektromagnetische velden 31

6 Milieueffectrapportage 32

7 Regelmethodiek 34
7.1 Inpassing in gemeentelijke omgevingsplan 34
7.2 Opbouw van de wijziging van het omgevingsplan 34
7.3 Artikelsgewijze toelichting 36

8 Maatschappelijke en financiële haalbaarheid 40
8.1 Maatschappelijke haalbaarheid 40
8.1.1 Participatie 40
8.1.2 Behandeling zienswijzen (PM) 41
8.2 Financiële haalbaarheid 41

9 Evenwichtige toedeling van functies aan locaties 42
9.1 Kader 42
9.2 Afweging 42

Figuren

Figuur 1: Plangebied met witte stippenlijn omkaderd (bron: Regels op de kaart, 2025). 3
Figuur 2: Huidige situatie plangebied, vanaf het zuiden (bron: Cyclomedia Street Smart). 3
Figuur 3: Schematische weergave elektriciteitsdistributie. 4
Figuur 4: Schematische weergave modulair 150/20 kV-onderstation. 5
Figuur 5: Gebieden waar bouwwerken het militaire radarbeeld kunnen verstoren RG. 9
Figuur 6: Locatie bodemonderzoek. 15
Figuur 7: Deelnetten structuur FGU-netwerk. 20

Bijlagen

Bijlage 1:
Bijlage 2:
Bijlage 3:
Bijlage 4:
Bijlage 5:
Bijlage 6:

Bijlage 7:
Bijlage 8:
Bijlage 9:
Bijlage 10:
Bijlage 11:
Bijlage 12:
Bijlage 13:
Bijlage 14:
Bijlage 15:

1 Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding van de wijziging

De elektrificatie in Nederland gaat snel en op veel plekken is de vraag naar elektriciteit inmiddels groter dan de elektriciteitsnetten aan kunnen. Om deze ontwikkeling aan te kunnen moet het elektriciteitsnet worden uitgebreid. Netbeheerders leggen nieuwe kabelverbindingen aan door heel het land en bouwen de komende jaren nieuwe daarbij horende hoog- en middenspanningstations.

Om het elektriciteitsnet toekomstbestendig te maken in de regio Amersfoort voorziet Tennet een nieuw hoogspanningsstation in de regio Amersfoort. Op dit station worden drie nieuwe elektriciteitsstations aangesloten. Een daarvan wordt gebouwd door Liander in de gemeente Nijkerk.

In Nijkerk gaat het om een zogenaamd '150/20kV-onderstation' op bedrijventerrein De Flier. Het onderstation zet hoogspanning, afkomstig van het voorziene hoogspanningsstation van Tennet in de regio Amersfoort, via een ondergronds kabeltracé, om in middenspanning. Het onderstation is beoogd op twee percelen die bij elkaar opgeteld ongeveer 9.800 vierkante meter beslaan.

Het 150/20kV-onderstation is een activiteit die in aanzienlijke mate geluid kan veroorzaken als bedoeld in artikel 5.78b lid 1 sub c van het Besluit kwaliteit leefomgeving: *het gebruiken van niet in een gesloten gebouw ondergebrachte transformatoren met een maximaal gelijktijdig in te schakelen elektrisch vermogen van 200 MVA of meer*. Het onderstation behelst drie transformatoren met elk een vermogen van 80 MVA. Daarmee overschrijden drie transformatoren met een maximaal gezamenlijk gelijktijdig ingeschakeld vermogen van 240 MVA de waarde zoals genoemd in artikel 5.78b lid 1 sub c. In dat geval is het noodzakelijk om een geluidsproductieplafond (gpp) vast te stellen via een omgevingsplanwijziging. Dat is enkel mogelijk middels het opnemen van omgevingswaarden in de regels en dus is er een omgevingsplanwijziging noodzakelijk. Het vaststellen van de omgevingswaarden wordt meegenomen in de omgevingsplanwijziging voor het onderstation.

De gemeente Nijkerk beoogt een omgevingsplanwijziging vast te stellen via een ontwikkelhoofdstuk. Dit instrument is geschikt omdat het gemeentelijke omgevingsplan nog onvoldoende concreet is om een reguliere wijzigingsprocedure te doorlopen. Een omgevingsplanwijziging via een ontwikkelhoofdstuk biedt een volledig juridisch en planologisch kader, dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet. Onderhavige motivering beschrijft of het plan in overeenstemming is met de ‘evenwichtige toedeling van functies aan locaties’.

1.2 Leeswijzer

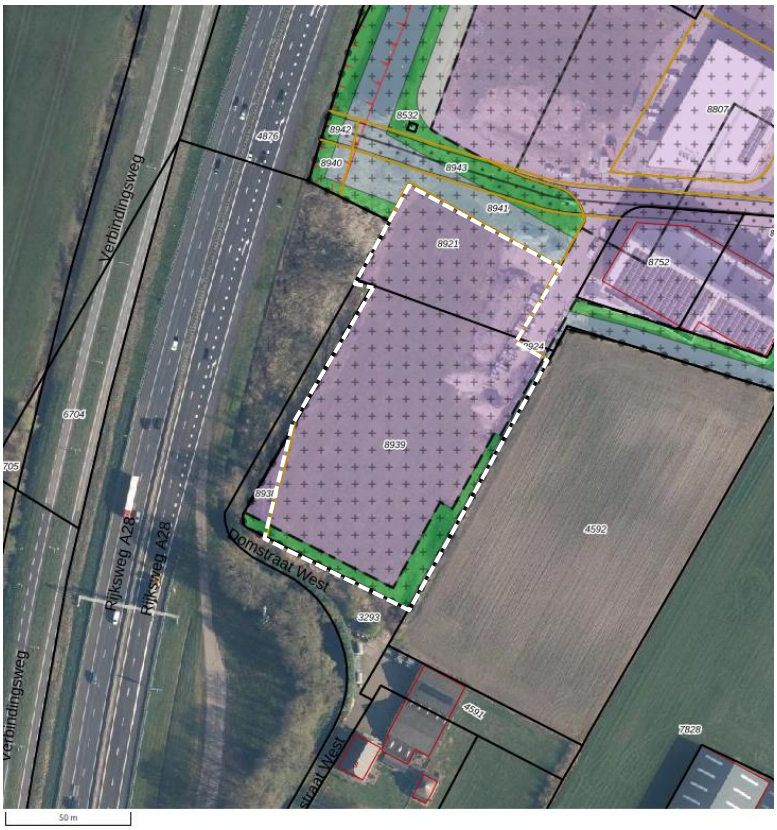
In hoofdstuk 2 staat een beschrijving van de bestaande situatie van het plangebied en een beschrijving van de nieuwe situatie die is voorzien in het plangebied. In hoofdstuk 3 is het planologische kader opgenomen. In hoofdstuk 4 wordt het planvoornemen getoetst aan relevant Rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid. In hoofdstuk 5 is het onderdeel Milieueffectrapportage opgenomen. Hoofdstuk 6 beschrijft de regelmethodiek voor de opbouw van de wijziging van het omgevingsplan en de inpassing in het gemeentelijke omgevingsplan. Hoofdstuk 7 beschrijft de maatschappelijke en financiële haalbaarheid. Tot slot volgt in hoofdstuk 8 de conclusie van de motivering middels een afweging van voorgaande hoofdstukken ten opzichte van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

2 Projectbeschrijving

2.1 Bestaande situatie

Historie De Flier
De Flier ligt in het (van oorsprong) veenontginningenlandschap. Dit wordt ook wel het slagenlandschap genoemd, vanwege de langgerekte, rechthoekige percelen. Karakteristieke beplanting in dit gebied is onder andere de wilg (langs sloten), hier en daar een grote eik bij de woningen en soms ook een kastanje. De erven worden omgeven door liguster of haagbeuk. Het karakter van het oorspronkelijke veenontginningenlandschap is leidend geweest voor de stedenbouwkundige structuur van De Flier. Kenmerken van dit landschap zijn langgerekte smalle kavels in rechte lijnen, kleinschalige bebouwing in de lengterichting van de verkaveling, sloten als perceelscheiding, ter weerszijden van de afwateringsloten knotbomen. Een ander belangrijk historisch relict is het voormalig kanaal de Oude Rijn. Tussen 1500 en 1535 werd er op initiatief van Hertog Karel van Gelre gegraven aan een kanaal tussen Nijkerk en Wageningen. De graafwerkzaamheden ontwikkelden zich vanaf de dijk bij Nijkerk. Even voorbij de Fliersteeg is om onduidelijke redenen gestopt met de aanleg. Tegenwoordig verwijst een kleine watergang, beplanting en de verkavelingsrichting nog naar de voormalige loop van het kanaal. De verkavelingsrichting die van oorsprong aanwezig is in het gebied, is als uitgangspunt genomen voor de stedenbouwkundige structuur van De Flier. De ligging van de Oude Rijn is nog te zien in de structuur van de Arkerpoort en De Flier (de schuine lijn bij de entree van de Flier). Het karakter van het veenontginningenlandschap is bepalend geweest voor de gekozen beplanting in de openbare ruimte (de bomen en hagen).

Huidige situatie plangebied
Het plangebied (omkaderd met een witte stippenlijn in figuur 1 en 2) heeft een omvang van circa 9.800m^2 en is gelegen op de percelen H8921 en H8939 op bedrijventerrein De Flier. Bedrijventerrein De Flier is gelegen aan de zuidwestzijde van Nijkerk. De Flier ligt ten oosten van en is direct gelegen aan de Rijksweg A28 ten zuiden van afslag 8a Amersfoort-Vathorst. Het plangebied bevindt zich aan de zuidwestzijde van De Flier op een braakliggend terrein aan de Pelenerf. Aan de noordzijde, tussen het plangebied en de Riddererf, bevinden zich jonge bomen. Aan de oostzijde bevinden zich bomen en een sloot die deels parallel loopt aan het plangebied en het naastgelegen agrarische veld. Aan de zuid- en westzijde grenst het plangebied aan de provinciegrens van Gelderland met Utrecht. Op Utrechts grondgebied bevindt zich een niet openbaar toegankelijk pad in eigendom van Rijkswaterstaat. Aan de zuid- en westzijde bevinden zich eveneens enkele bomen en struikgewassen.

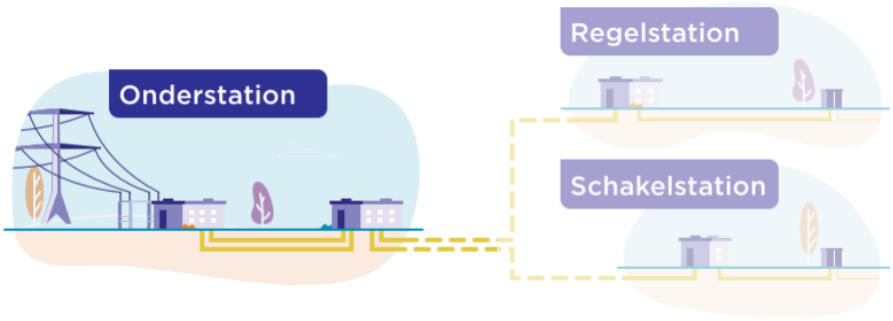
Figuur 1: Plangebied met witte stippenlijn omkaderd (bron: Regels op de kaart, 2025).

Figuur 2: Huidige situatie plangebied, vanaf het zuiden (bron: Cyclomedia Street Smart).

2.2 Nieuwe situatie

Het planvoornemen is om een 150/20kV-onderstation te realiseren. Het onderstation zet 150-kV hoogspanning, afkomstig van het nieuwe hoogspanningsstation van Tennet in de regio Amersfoort via een ondergrondse kabeltracé, om in 20-kV middenspanning en daarna via het middenspanningsnet door naar regel- en schakelstations waar de middenspanning uiteindelijk wordt omgezet in laagspanning. In figuur 3 is de elektriciteitsdistributie schematisch weergegeven. In dit schema is het linker onderstation het hoogspanningsstation van Tennet in de regio Amersfoort dat wordt aangesloten via een bovengronds kabeltracé. Het planvoornemen betreft het rechter onderstation in figuur 3, welke met een ondergronds kabeltracé is verbonden en de elektriciteit doorzet naar regel- en schakelstations.

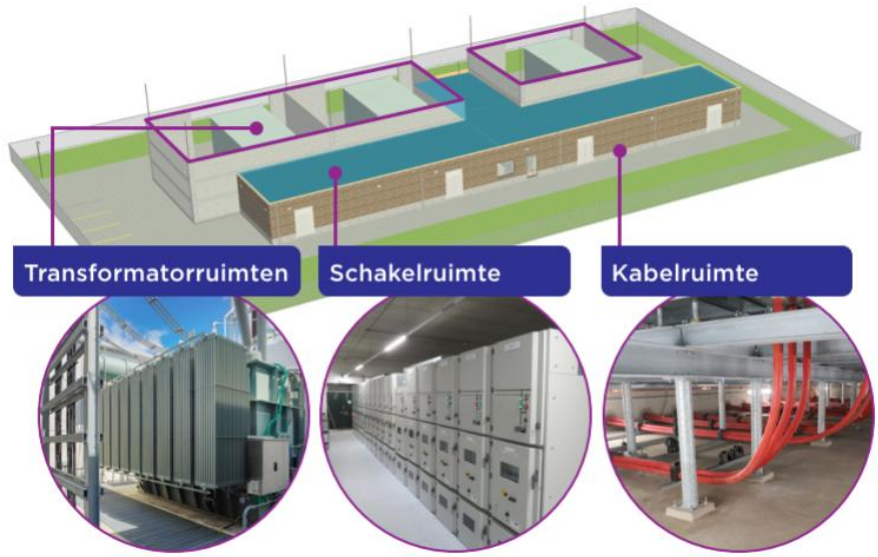

Figuur 3: Schematische weergave elektriciteitsdistributie.

Het 150/20 kV-onderstation wordt door Liander gerealiseerd. Tennet is verantwoordelijk voor de 150 kV-installaties en Liander voor de 20 kV-installaties. Het Liander-deel van deze onderstations wordt ontworpen en gebouwd volgens het modulair bouwen principe. Omdat dit type verdeelstation zowel een transformatie- als een verdeelfunctie heeft, bestaat het Liander-deel van het station uit de modulen transformatorruimte, schakelruimte en kabelruimte. De transformatoren worden via de schakelinstallaties van Tennet gekoppeld aan het 150 kV-net en via de 20-kV schakelinstallaties van Liander aan het middenspanningsnet.

Het 150/20 kV-onderstation herbergt drie transformatoren met elk een elektrisch vermogen van 80 MVA. Het totale maximaal ingeschakelde elektrisch vermogen komt daarmee op 240 MVA. In de praktijk is de derde transformator voornamelijk bedoeld om de continuïteit van het onderstation te waarborgen in geval van onderhoud en of storing aan een van de twee andere transformatoren. De derde transformator kan indien nodig gelijktijdig worden ingeschakeld om het maximale elektrische vermogen van 240 MVA in te schakelen.

In figuur 4 is een schematische weergave van het modulaire 150/20 kV-onderstation weergegeven.

Figuur 4: Schematische weergave modulair 150/20 kV-onderstation.

3 Planologisch kader

3.1 Tijdelijke en nieuwe deel van het gemeentelijke omgevingsplan

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Sindsdien bezit elke gemeente een omgevingsplan, het omgevingsplan van rechtswege. Dit omgevingsplan bestaat uit een tijdelijk deel en een nieuw deel. Het nieuwe deel mag door gemeenten geleidelijk worden ingevuld in de overgangsperiode tot 1 januari 2032. De gemeente Nijkerk heeft het nieuwe deel nog niet volledig ingevuld.

Het tijdelijk deel van het omgevingsplan bestaat uit (ruimtelijke) regels uit voormalige bestemmingsplannen, enkele gemeentelijke verordeningen en de bruidsschat (Rijksregels).

3.2 Bestemmingsplan(nen)

Waar het onderstation is voorzien geldt op grond van bestemmingsplan Herziening De Flier (geheel onherroepelijk in werking, vastgesteld op 17 december 2015, identificatie NL.IMRO.0267.BP0099-0002) de bestemmingen 'Groen', 'Water', 'Bedrijventerrein' en ‘Waarde – Archeologie’. Op de locatie geldt een functieaanduiding ter plaatse van de bestemming 'Bedrijventerrein'. De functieaanduiding stelt dat enkel bedrijven zijn toegestaan tot en met categorie 3.1, zoals opgenomen in de 'Staat van bedrijfsactiviteiten' in de bijlage van de regels.

Daarnaast geldt de functieaanduiding ‘specifieke vorm van waarde - 8’ als archeologische waarde. Deze functieaanduiding stelt dat bouwwerken ten behoeve van de andere, voor deze gronden aangewezen bestemmingen slechts toelaatbaar zijn, indien het vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing betreft, waarbij de oppervlakte voor zover gelegen op of onder peil niet wordt uitgebreid en of een bouwwerk betreft waarvan de binnen de bestemming en ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van waarde – 8’ gelegen oppervlakte niet meer bedraagt dan 10.000 m^2 en de benodigde bodemingreep niet dieper gaat dan 0,3 meter.

Op de bestemming 'Bedrijventerrein' geldt een minimale bouwhoogte van 9 meter en een maximale bouwhoogte van 20 meter. De beoogde activiteiten behorend bij het onderstation zijn in strijd met deze planregels. Mede daarom is een omgevingsplanwijziging noodzakelijk.

3.3 Hoofdstuk 22 van het omgevingsplan

De Bruidsschat (hoofdstuk 22) blijft intact.

3.4 Lokale verordeningen

Lokale verordeningen blijven via het omgevingsplan intact.

4 Beleid

4.1 Rijksbeleid

Nationale omgevingsvisie (NOVI)
Nederland staat voor een aantal urgente maatschappelijke opgaven, die zowel lokaal als regionaal, nationaal en internationaal spelen. Het betreft opgaven zoals klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw.

Met de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) geeft het Rijk een langetermijnvisie en de daarbij behorende opgaven voor de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De opgaven vragen om een geïntegreerde benadering en komen samen in vier prioriteiten:
1. ruimte maken voor klimaatadaptatie en energietransitie;
2. verduurzamen van de economie en behouden van groeipotentieel;
3. sterker en leefbaarder maken van steden en regio's;
4. toekomstbestendig ontwikkelen van landelijk gebied

De ontwikkeling van het onderstation draagt bij aan de energietransitie, economisch groeipotentieel en het versterken van de leefbaarheid in de regio.

De NOVI is erop gericht om voor deze vier prioriteiten de nationale beleidskeuzes (op strategisch niveau) zo scherp mogelijk te formuleren. Om de beleidskeuzes weloverwogen te maken, hanteert de NOVI drie afwegingsprincipes, die helpen bij het afwegen en prioriteren van de verschillende belangen en opgaven:

1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies;
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal;
3. Afwentelen wordt voorkomen.

De ontwikkeling van het onderstation is naar aard en omvang gepast op bedrijventerrein De Flier. Daarmee past de ontwikkeling binnen de kenmerken van het gebied, worden functies op het bedrijventerrein gecombineerd en wordt afwenteling voorkomen.

Instructieregels Bkl
Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) stelt de inhoudelijke normen voor gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk met het oog op het realiseren van de nationale doelstellingen en het voldoen aan internationale verplichtingen. In het Bkl staan instructieregels over het opstellen van omgevingsplannen. Het grootste deel bestaat uit instructieregels met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (afdeling 5.1 Bkl). Het Bkl bevat ook instructieregels over de uitoefening van taken voor de fysieke leefomgeving (afdeling 5.2 Bkl).

Ter plaatse van het plangebied gelden drie gebiedsaanduidingen volgend uit het Bkl:
- Gebieden waar bouwwerken het militaire radarbeeld kunnen verstoren;
- Gebieden waar bouwwerken het militaire radarbeeld kunnen verstoren RG (radarverstoringsgebied);
- Uitsluitingsgebieden hyperscale datacentra.

Gebieden waar bouwwerken het militaire radarbeeld kunnen verstoren
Bkl, Hoofdstuk 5 Omgevingsplannen,
Afdeling 5.1 Instructieregels met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties,
§ 5.1.7 Behoeden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten,
§ 5.1.7.2 Landsverdediging en nationale veiligheid,
Artikel 5.150 (aanwijzing militaire terreinen en terreinen met een militair object),
5. Gebieden waar bouwwerken het radarbeeld kunnen verstoren, zijn de locaties binnen een straal van 75 km rondom de radarstations, genoemd in bijlage XIV, onder E, waarvan de geometrische begrenzing bij ministeriële regeling is vastgelegd.

Het plangebied is gesitueerd binnen een straal van 75 kilometer van het Mass-Radarcomplex Soesterberg. De hoogte van de antenne van het complex is 63 meter, gemeten vanaf NAP.

Gebieden waar bouwwerken het militaire radarbeeld kunnen verstoren RG (radarverstoringsgebied)
Bkl, Hoofdstuk 5 Omgevingsplannen,
Afdeling 5.1 Instructieregels met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties,
§ 5.1.7 Behoeden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten,
§ 5.1.7.2 Landsverdediging en nationale veiligheid,
Artikel 5.155 (geen belemmeringen voor militair radarbeeld)
1. Voor zover een omgevingsplan van toepassing is op gebieden waar bouwwerken het radarbeeld kunnen verstoren, laat het omgevingsplan niet toe dat:
a. binnen een straal van 15 km vanaf de radar bouwwerken worden gebouwd die de maximale hoogte van bouwwerken, bedoeld in de tabel in bijlage XIV, onder E, overschrijden;

Het plangebied is gesitueerd binnen een straal van 15 kilometer van het Mass-Radarcomplex Soesterberg (figuur 5). De hoogte van de antenne is 63 meter, gemeten vanaf NAP. De maximale bouwhoogte van het planvoornemen is gebonden aan de maximale hoogte van bouwwerken, zoals opgenomen in de tabel in bijlage XIV, onder E: De maximale hoogte van een bouwwerk, is de hoogte van de antenne, vermeerderd met 0,004363 keer de afstand van de locatie waar het bouwwerk wordt toegelaten tot de locatie van de radar.

De maximale hoogte van het planvoornemen mag in theorie maximaal (63 meter plus (0,004363 maal 13.500 meter)) 121,90 meter bedragen. Het planvoornemen blijft ruim onder deze hoogte, zijnde een enkellaags gebouw.

Figuur 5: Gebieden waar bouwwerken het militaire radarbeeld kunnen verstoren RG.

Uitsluitingsgebieden hyperscale datacentra
Onderhavig plan voorziet niet in de realisatie van een datacenter. Daarom is de derde gebiedsaanduiding niet relevant.

4.2 Provinciaal beleid

Provinciale omgevingsvisie
Het provinciale omgevingsbeleid voor de fysieke leefomgeving bestaat uit twee kaderstellende instrumenten: de omgevingsvisie en de omgevingsverordening. De omgevingsvisie bevat een gedeeld vergezicht, een gedeelde ambitie die dient als leidraad voor het handelen in de fysieke leefomgeving. In de omgevingsvisie ‘Gaaf Gelderland’ is dit beeld op de toekomst beschreven. Dit beeld is het resultaat van gesprekken met partners: inwoners, ondernemers, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en overheden. Een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland staat daarbij centraal. De focus van de provincie ligt op een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland. Met behulp van zeven ambities – op het terrein van energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, economisch

vestigingsklimaat en op het woon- en leefklimaat – wordt hier richting aan gegeven. Middels vier principes - doen, laten, zelf en samen - wordt hier werking aan gegeven. De zeven ambities vormen tezamen met de vier principes het kader waar binnen door de provincie afwegingen worden gemaakt.

Met het bieden van ruimte voor een onderstation vindt het plan (indirect) aansluiting bij meerdere ambities. In het kader van de energietransitie is een uitbreiding van het elektriciteitsnet van nationaal belang. De provincie acht het van belang om - met het oog voor de kwaliteiten die Gelderland uniek maken - niet zomaar en overal initiatieven te ontwikkelen. Het planvoornemen om een onderstation langs een Rijksweg (A28) te realiseren sluit aan bij de ambitie van de provincie mét oog voor kwaliteit van Gelderland.

Provinciale omgevingsverordening
Het provinciaal omgevingsbeleid is geborgd in de Gelderse omgevingsverordening. In hoofdstuk 5 van de omgevingsverordening zijn instructieregels opgenomen die van belang zijn om het provinciale beleid te laten doorwerken in gemeentelijke omgevingsplannen. De volgende instructieregels zijn relevant voor het planvoornemen:

Afdeling 5.3 Instructieregels omgevingsplan: landschap
Artikel 5.37 (beschermen landschap Gelderse streken: Gelderse Vallei)
Voor zover een omgevingsplan van toepassing is op locaties binnen de Gelderse streek Gelderse Vallei wordt bij een nieuwe activiteit of ontwikkeling rekening gehouden met de voor die streek vastgestelde kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen van het landschap als bedoeld in bijlage Kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen landschap Gelderse streek Gelderse Vallei.

Het plangebied is onderdeel van de streek Gelderse Vallei. Voor deze streek zijn een aantal ontwikkeldoelen opgenomen. Relevant voor het planvoornemen is het doel om open gebieden te bewaren door passende voortzetting van huidig grondgebruik en terughoudendheid ten aanzien van verdere bebouwing. Het plangebied is planologisch reeds (grotendeels) bestemd als bedrijventerrein. Daarmee wordt invulling gegeven aan deze bestemming, waardoor bebouwing wordt ingeperkt binnen de bestaande mogelijkheden.

Afdeling 4.3 Grondwaterbedreigende activiteiten
Paragraaf 4.3.1 Algemeen
Artikel 4.15 (toepassingsbereik en oogmerk regels over grondwaterbedreigende activiteiten)
1 Deze afdeling gaat over grondwaterbedreigende activiteiten in een waterwingebied, een grondwaterbeschermingsgebied, een koude-warmte-opslagvrije zone, een boringsvrije zone, een intrekgebied, een kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied of een minder kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied.
2 Deze afdeling is opgenomen met het oog op het beschermen van de kwaliteit van het grondwater vanwege de openbare drinkwatervoorziening.

Artikel 4.16 (specifieke zorgplicht)
1 Degene die een grondwaterbedreigende activiteit verricht in een waterwingebied, een grondwaterbeschermingsgebied, een koude-warmte-opslagvrije zone, een boringsvrije zone, een intrekgebied, een kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied of eenminder kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebieden weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de kwaliteit van het grondwater, is verplicht:
a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of

ongedaan te maken; en
c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.
2 Deze plicht houdt in ieder geval in dat Gedeputeerde Staten en de directeur van het drinkwaterbedrijf onverwijld op de hoogte worden gesteld als nadelige gevolgen voor de kwaliteit van het grondwater zich voordoen of dreigen voor te doen.

Het planvoornemen dient de regels in Afdeling 4.3 in acht te nemen.

Paragraaf 4.3.6 Intrekgebieden
Artikel 4.35 (verbod mijnbouwactiviteit in intrekgebieden)
Het is verboden in een intrekgebied een mijnbouwwerk aan te leggen en te exploiteren, behalve voor het opsporen of winnen van aardwarmte.

Het plangebied betreft een zogenaamd intrekgebied. Intrekgebieden zijn de gebieden waar het grondwater maximaal binnen 1000 jaar de pompputten van het waterbedrijf bereikt. Met het oog op het beschermen van de kwaliteit van het grondwater vanwege de openbare drinkwatervoorziening is ook voor intrekgebieden een specifieke zorgplicht van toepassing. Het planvoornemen betreft geen mijnbouwactiviteit. Daarmee is artikel 4.35 (verbod mijnbouwactiviteiten in intrekgebieden) niet relevant.

Ladder voor duurzame verstedelijking
In artikel 5.129g Bkl staat de instructieregel dat de Ladder voor duurzame verstedelijking wordt toegepast bij een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Een stedelijke ontwikkeling is de ontwikkeling of uitbreiding van een bedrijventerrein, een zeehaventerrein, een woningbouwlocatie, kantoren, een detailhandelsvoorziening of een andere stedelijke voorziening die voldoende substantieel is. Artikel 5.129g Bkl legt geen grens vast wat voldoende substantieel is.
Het doel van de Ladder voor duurzame verstedelijking is een efficiënt ruimtegebruik dat aansluit bij de behoeften. Behalve het strategisch nut en noodzaak is het belangrijk om te onderbouwen dat er ruimtelijk gezien behoefte is aan de ontwikkeling.

Bij het planologisch mogelijk maken van een activiteit die in aanzienlijke mate geluid kan veroorzaken is de geluidsruimte voor de omliggende percelen maatgevend voor het toelaten van een activiteit die in aanzienlijke mate geluid kan veroorzaken op een locatie. Middels het geluidsonderzoek (zie hoofdstuk 5, Geluid) is aangetoond dat een activiteit die in aanzienlijke mate geluid kan veroorzaken op deze locatie past in de omgeving. De Ladder voor duurzame verstedelijking hoeft daarom niet te worden toegepast.

Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur, Energie en Klimaat 2.0
Het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur, Energie en Klimaat (pMIEK 2.0) is het beleidsmatige kader van de provincie Gelderland voor de programmering, prioritering en versnelling van energie-infrastructuurprojecten. Het pMIEK is opgesteld tegen de achtergrond van een sterk toenemende energievraag door woningbouw, economische ontwikkeling en elektrificatie, in combinatie met structurele knelpunten in het elektriciteitsnet, zoals netcongestie en beperkte maakbaarheid van nieuwe infrastructuur. Het programma bevat zowel concrete projecten als onderzoeks- en verkenningsprojecten en richt zich op elektriciteit, warmte, waterstof en groen gas. Het pMIEK heeft geen directe juridische status, maar werkt door in investeringsplannen van netbeheerders en vormt een belangrijk beleidsmatig afwegingskader voor provinciale en gemeentelijke ruimtelijke besluitvorming. Energie wordt daarbij expliciet beschouwd als een sturend element voor de ruimtelijke inrichting van Gelderland.

Binnen het pMIEK 2.0 ligt een duidelijke beleidsmatige focus op de uitbreiding en versterking van het elektriciteitsnet op hoog- en middenspanningsniveau. Het programma benoemt de uitbreiding en

verzwaring van 380 kV- en 150 kV-stations en bijbehorende verbindingen als essentieel voor het oplossen van netcongestie en het waarborgen van de leveringszekerheid. Nieuwe en uit te breiden onderstations zijn noodzakelijk om bestaande stations te ontlasten en om ruimte te creëren voor nieuwe aansluitingen voor wonen, werken, mobiliteit en duurzame opwek. Deze netuitbreidingen zijn van bovenlokaal en provinciaal belang en worden aangemerkt als randvoorwaardelijk voor de verdere ruimtelijke en economische ontwikkeling van Gelderland. Het pMIEK stuurt daarbij op tijdige planvorming, versnelling van vergunningprocedures en een integrale afweging van maatschappelijke impact, realiseerbaarheid en samenhang binnen het energiesysteem.

Een nieuw te realiseren onderstation in Nijkerk sluit direct aan bij de doelstellingen en beleidslijn van het pMIEK 2.0. In het programma wordt expliciet onderkend dat in delen van Gelderland, waaronder de regio Foodvalley en aangrenzende gebieden, een sterke toename van de elektriciteitsvraag wordt verwacht als gevolg van woningbouw, verduurzaming van de gebouwde omgeving, industriële ontwikkelingen en elektrificatie van mobiliteit. Nieuwe onderstations zijn noodzakelijk om bestaande netdelen te ontlasten en verdere ontwikkelingen mogelijk te maken. De realisatie van een onderstation in Nijkerk draagt daarmee bij aan het versterken van het regionale en provinciale elektriciteitsnet, het verminderen van netcongestie en het toekomstbestendig maken van het energiesysteem. Hiermee ondersteunt het project de kernambities van het pMIEK 2.0 en kan het worden aangemerkt als een ontwikkeling die past binnen het provinciale belang van een robuust en betrouwbaar elektriciteitsnet.

4.3 Regionaal beleid

Regionale Energie Strategie (RES)
In 2021 hebben de gemeenteraden van de acht gemeenten in Regio Foodvalley (Barneveld-Ede-Nijkerk-Renswoude-Rhenen-Scherpenzeel-Veenendaal-Wageningen), de Provinciale Staten van de provincies Utrecht en Gelderland en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Vallei en Veluwe de RES 1.0 Foodvalley vastgesteld. In deze RES 1.0 zijn de eerste keuzes voor een energieneutraal Regio Foodvalley uitgewerkt. Het gezamenlijke doel is om in Regio Foodvalley minimaal 0,75 TWh duurzaam opgewekte energie in 2030 te realiseren; en bij voorkeur te streven naar 1,0 TWh. Verlagen van het energieverbruik is daarin een belangrijke stap: wat we niet verbruiken, hoeven we ook niet op te wekken. Regio Foodvalley streeft ernaar om ieder jaar minimaal 1,5% energiebesparing te realiseren.

Het elektriciteitsnet in Gelderland en Utrecht kampt met overbelasting door de snelgroeiende vraag naar stroom, vooral tussen 16.00 en 21.00 uur. Er moet te veel elektriciteit door de elektriciteitsstations en stroomkabels en dat past niet. Dit leidt tot netcongestie, file op het net, waardoor projecten voor duurzame energie, woningbouw en verduurzaming vertragen. De regio werkt samen met gemeenten, de provincie, netbeheerders en bedrijven om het netwerk te versterken en optimaal te benutten.

Het planvoornemen is een direct gevolg van het regionale beleid in de RES en de daarin opgenomen samenwerking tussen gemeenten, de provincie, netbeheerders en bedrijven om het netwerk te versterken en optimaal te benutten.

4.4 Gemeentelijk beleid

Omgevingsvisie gemeente Nijkerk
In de omgevingsvisie zijn de ontwikkelingsmogelijkheden in de fysieke leefomgeving uitgewerkt. De visie omvat het hele grondgebied van de gemeente en heeft een doorkijk tot 2040. De omgevingsvisie is een samenhangende visie met strategische hoofdkeuzes van beleid voor de volgende zes thema's: (1) duurzame ontwikkeling, (2) wonen, (3) werken, (4) mobiliteit, (5) voorzieningen en (6) het landelijk

gebied. Er liggen een groot aantal opgaven in de gemeente. Opgaven om het te kort aan woningen terug te dringen, om de leefomgeving aan te passen aan de veranderingen in het klimaat, de omschakeling naar duurzame opwekking van energie, om te zorgen voor voldoende ruimte voor bedrijven en voor een blijvend groeiende recreatiebehoefte, om de verandering naar een duurzame landbouw te ondersteunen en te stimuleren en om steviger in te zetten op biodiversiteit en schone vormen van mobiliteit zoals de fiets als vervoermiddel. Naast deze opgaven is het streven zorg te dragen voor banen voor de snelgroeiende beroepsbevolking, inzetten op economische verbreding én verdieping, zorgen voor voldoende toekomstbestendige werklocaties en samenwerking met gemeentelijke partners. De keuzes voor de opgaven worden gewogen met behulp van drie kernwaarden: (1) balans (duurzame ontwikkeling), (2) ontwikkelingen passend bij de maat en schaal van de gemeente (kwaliteit voor kwantiteit), (3) verbinden.

De opgave om in 2050 energieneutraal te zijn is vastgelegd in de Routekaart Nijkerk Energieneutraal 2050. De thema's waar op wordt ingezet, zijn: duurzame opwek, aardgasvrij en energiebesparing en duurzame mobiliteit. De gemeente zet in op het vergroten van het aandeel duurzaam opgewekte energie, onder andere met zonne- en windenenergie, waarbij de inzet is op zon op daken en restgronden. In samenhang daarmee wordt ook gezocht naar een locatie voor een 150/20kV-onderstation. Dit onderstation is nodig om het gemeentelijke doel voor de energietransitie te bereiken. Het doel van de energietransitie is het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen met CO2 naar 0 (nul) in 2050 als voornaamste indicator.

Het planvoornemen is een gevolg van de in de omgevingsvisie aangekondigde zoektocht naar een geschikte locatie voor een 150/20kV-onderstation om het doel van de energietransitie te bewerkstelligen. Daarmee voldoet het planvoornemen aan de gemeentelijke omgevingsvisie.

5 Aspecten van de fysieke leefomgeving

5.1 Archeologie en cultuurhistorie

Algemeen
Voorafgaand aan ontwikkelingen dient bepaald te worden of zich binnen het plangebied behoudenswaardige archeologische- en cultuurhistorische waarden kunnen bevinden die gevaar lopen als gevolg van de ontwikkelingen.

Toetsing
Voor het plangebied geldt op grond van het bestemmingsplan Herziening De Flier (geheel onherroepelijk in werking, vastgesteld op 17 december 2015, identificatie NL.IMRO.0267.BP0099-0002) de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' en de functieaanduiding 'specifieke vorm van waarde - 8'. De voor Waarde - Archeologie aangewezen gronden zijn, naast de andere daar geldende bestemmingen mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de resten van het oude Rijnkanaal.

Uit de bouwregels van het bestemmingsplan blijkt dat bouwwerken ten behoeve van de andere, voor deze gronden aangewezen bestemmingen slechts toelaatbaar zijn, indien het een bouwwerk betreft waarvan de binnen de bestemming en ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van waarde - 8' de oppervlakte niet meer bedraagt 10.000m^2 én de benodigde bodemingreep niet dieper gaat dan 0,3 meter.

Het 150/20kV-onderstation beslaat niet meer dan de aangegeven oppervlakte, daarom wordt er niet voldaan aan de eisen voor een archeologisch onderzoek. Er dient conform de Erfgoedwet 2016, art. 5.10 wel melding gemaakt te worden bij eventuele toevalsvondsten.

Op basis van de provinciale kaart 'Historisch landschap, historische stedenbouw en archeologie' (geraadpleegd d.d. 2 juni 2025) zijn geen relevante waarden aanwezig binnen het plangebied.

Op basis van de provinciale kaart 'Cultuurhistorie' (geraadpleegd d.d. 2 juni 2025) zijn geen relevante waarden aanwezig in het plangebied.

Conclusie
Er is geen verstoring van archeologische en cultuurhistorische waarden te verwachten. Het onderdeel archeologie en cultuurhistorie vormt geen belemmering voor onderhavig planvoornemen.

5.2 Bodem

Algemeen
De bodem- en grondwaterkwaliteit kunnen van invloed zijn op de beoogde functies, of financiële haalbaarheid van een omgevingsplan. De bodem zelf kan ook verschillende functies hebben zoals een archeologische-, of aardkundige waarde, energieopslag, waterberging en drinkwaterwinning. In deze paragraaf staat de kwaliteit van de bodem en grondwater centraal. Ter bescherming van beschermde toekomstige gebruiker worden bij nieuwe ontwikkelingen bepaalde eisen gesteld aan de kwaliteit van de bodem. Dat betekent dat onderzoek moet worden gedaan naar de bodemkwaliteit en grondwaterkwaliteit. Indien daaruit blijkt dat er sprake is van een (vermoedelijk) ernstige bodemverontreiniging of aantasting van de grondwaterkwaliteit wordt in deze paragraaf aangegeven hoe daar in relatie met de beoogde activiteiten mee om wordt gegaan. Daaruit zal moeten blijken dat de beoogde activiteiten haalbaar zijn.

Toetsing
Door Stantec is een bodemonderzoek uitgevoerd en opgesteld (d.d. 10 juni 2025, kenmerk: 327600743). Het onderzoek heeft plaatsgevonden in het gebied zoals weergegeven in figuur 6. De realisatie van het onderstation betreft geen bodemgevoelige gebouwen. De graafwerkzaamheden die hierbij horen, zullen plaatselijk tot 3,0 m-mv gaan. Gezien de omvang van de graafwerkzaamheden (> 25 m3) moet dit worden gezien als een milieubelastende activiteit (Mba).

De vrijkomende grond wordt afgevoerd of op het naastgelegen perceel verspreid.

De doelstelling van het onderzoek is:

- Vaststellen van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse van de locatie en de mogelijke hergebruiksmogelijkheden.
- Vaststellen of er volgens de Arbowet in arbeidshygiënisch opzicht veilig kan worden gewerkt (veiligheidsklasse volgens de CROW 400).
- Bepalen van de kwaliteit van het grondwater in verband met bemaling en lozing.

Figuur 6: Locatie bodemonderzoek.

Grond
In de zandige bovengrond aan de noordzijde van het terrein zijn plaatselijk licht verhoogde gehalten aan PAK gemeten. De herkomst van deze verhoogde gehalten is onbekend. Vermoedelijk gaat het om gebiedseigen waarden. Aan de zuidzijde van het terrein zijn geen verhoogde gehalten aangetoond.

De overige onderzochte parameters zijn niet in verhoogde gehalten ten opzichte van de

achtergrondwaarden en/of detectiegrenzen gemeten.

Op basis van de indicatieve toetsing aan het Besluit bodemkwaliteit kan worden geconcludeerd dat de bovengrond aan de noordzijde van het terrein voldoet aan de bodemkwaliteitsklasse Industrie. De bovengrond aan de zuidzijde van het terrein en de ondergrond ter plaatse van het gehele terrein voldoen aan bodemkwaliteitsklasse Landbouw/natuur. Ook de grond afkomstig uit de gedempte watergang voldoet aan bodemkwaliteitsklasse Landbouw/natuur.

Er is geen sprake van gebiedspecifiek beleid waar mee rekening moet worden gehouden bij het toetsen van de grond.

In de bovengrond (zand) zijn verhoogde gehalte PFAS gemeten over het gehele terrein. In de ondergrond ter plaatse van het gehele terrein tussen 0,50 en 1,20 m-mv is een verhoogd gehalte PFOS gemeten. In de diepere ondergrond (vanaf 1,20 m-mv) zijn geen verhoogde gehalten PFAS aangetoond. Op basis van de Beleidsregel voor het toepassen van PFOS en PFOA-houdende grond op de landbodem (landelijk beleid) is de vrijkomende zandgrond toepasbaar op basis van PFAS. Omdat er PFAS boven de 0,1 ug/kg is aangetoond mag de grond niet worden toegepast in grondwaterbeschermingsgebieden.

Grondwater
In het grondwater zijn licht verhoogde concentraties barium en nikkel gemeten. De herkomst van deze verontreinigingen is onbekend. Mogelijk is sprake van verhoogde achtergrondwaarden. De overige onderzochte parameters zijn niet verhoogd.

In sommige gevallen kan een verhoogde troebelheid leiden tot een overschatting van de concentraties aan organische parameters in het grondwater. Bij onderhavig onderzoek is de index van geen enkele organische parameter groter dan 0,5. De eventuele overschatting van de concentraties als gevolg van een verhoogde troebelheid heeft geen gevolgen voor de interpretatie en de conclusies van dit rapport. Aanvullend onderzoek is daarom niet noodzakelijk.

Het afvoeren van afvalwater door het te lozen wordt gezien als een milieubelastende activiteit. De lozingsroute is van belang voor wie het bevoegd gezag is. Rijkswaterstaat is het bevoegde gezag voor lozingen op rijkswateren, zoals de grote rivieren. Waterschappen hebben de verantwoordelijkheid over directe lozingen op regionaal oppervlaktewater, terwijl gemeenten toezicht houden op lozingen in het openbare vuilwaterriool en op en in de bodem. Het Rijk gaat alleen nog over lozingen voor de meest milieubelastende activiteiten, zoals afvalwater van de chemische industrie. Dat gebeurt via het Besluit activiteiten leefomgeving (BAL). Voor de overige lozingen kunnen gemeenten en waterschappen zelf regels opstellen en bepalen of ergens een vergunning voor nodig is. Dit is opgenomen in het omgevingsplan of waterschapsverordening.

Uit de analyseresultaten blijkt dat de gemeten concentraties de gestelde normen voor lozen op oppervlaktewater, lozen op schoonwaterriool en lozen op vuilwaterriool niet overschrijden.

Veiligheidskundige aspecten (voorlopige Arbo-veiligheidsklassen)
Met de berekeningsmodule van CROW-publicatie 400 zijn de gehalten van de monsters getoetst aan de betreffende veiligheidseisen. Bij de toetsing is gebruik gemaakt van de nieuwste toetsmodule 4.0, waarbij voor niet-vluchtige stoffen de bodemtypecorrectie is vervallen. Hieruit volgt dat op basis van de CROW 400 gewerkt kan worden volgens veiligheidsklasse ‘Basishygiëne’.

Op basis van deze veiligheidsklasse dienen de juiste aanvullende maatregelen genomen te worden gedurende werkzaamheden in de grond. Voor de bijbehorende veiligheidsvoorzieningen, metingen en

maatregelen wordt verwezen naar de betreffende publicaties van het CROW.

Toetsing hypothese(n)
De op basis van het vooronderzoek gestelde hypothese worden naar aanleiding van de resultaten van het veld- en laboratoriumonderzoek verworpen (gedempte watergang) en bevestigd (overig terreindeel),z oals opgenomen in onderstaande tabel.

Deellocatie	Verdacht ten aanzien van	Strategie	Toetsing	Motivatie
Gedempte watergang	Onbekend	VED-HE	Verworpen	Er zijn in de grond geen verontreinigingen aangetroffen.
Overig terreindeel	Onverdacht	ONV-GR	Bevestigd	Er zijn in de grond maximaal lichte verontreinigingen aangetroffen.

Conclusies en aanbevelingen
Op basis van de onderzoeksresultaten kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Met het voorafgaand bodemonderzoek is de actuele milieuhygiënische kwaliteit van de bodem in voldoende mate vastgesteld. Er zijn geen overschrijdingen van de interventiewaarde grond of signaleringswaarde grondwater aangetoond. De resultaten bodemonderzoek geven geen aanleiding voor het verrichten van een nader bodemonderzoek.
- Met het voorafgaand bodemonderzoek is de voorlopige veiligheidsklasse ‘Basishygiëne’ voldoende vastgesteld op basis van de CROW 400.

Op basis van de onderzoeksresultaten worden de volgende aanbevelingen gedaan:

- Voor het uitvoeren van de milieubelastende activiteit (Mba) Graven met een kwaliteit onder of gelijk aan de interventiewaarde geldt een informatieplicht. Hierbij moet rekening gehouden worden met een doorlooptijd van één week.
- In het geval er gegraven wordt onder de grondwaterstand, adviseren wij om te overwegen een grondwaterbemaling toe te passen.
- Wij raden aan om het lozen en onttrekken van grondwater te melden bij het bevoegd gezag, ondersteund door een bemalingsadvies, in overeenstemming met de Omgevingswet en de voorschriften van het waterschap. Het bevoegd gezag wordt bepaald op basis van de lozingsroute.
- Het verdient aanbeveling om tijdens grondwerkzaamheden alert te zijn op een eventuele onvoorziene verontreiniging van de bodem.

Conclusie
De resultaten van het onderzoek geven geen aanleiding voor het verrichten van nader onderzoek. Het onderdeel bodem vormt geen belemmering voor onderhavig planvoornemen.

5.3 Duurzame ontwikkeling

Algemeen
Een duurzame ontwikkeling van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen wordt ook door de Omgevingswet onderstreept. In een omgevingsplan dient een onderbouwing van duurzaamheid te worden opgenomen.

Toetsing

Regionale Energie Strategie (RES)
In 2021 hebben de gemeenteraden van de acht gemeenten in Regio Foodvalley (Barneveld-Ede-Nijkerk-Renswoude-Rhenen-Scherpenzeel-Veenendaal-Wageningen), de Provinciale Staten van de provincies Utrecht en Gelderland en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Vallei en Veluwe de RES 1.0 Foodvalley vastgesteld. In deze RES 1.0 zijn de eerste keuzes voor een energieneutraal Regio Foodvalley uitgewerkt. Het gezamenlijke doel is om in Regio Foodvalley minimaal 0,75 TWh duurzaam opgewekte energie in 2030 te realiseren; en bij voorkeur te streven naar 1,0 TWh. Verlagen van het energieverbruik is daarin een belangrijke stap: wat we niet verbruiken, hoeven we ook niet op te wekken. Regio Foodvalley streeft ernaar om ieder jaar minimaal 1,5% energiebesparing te realiseren.

Het elektriciteitsnet in Gelderland en Utrecht kampt met overbelasting door de snelgroeiende vraag naar stroom, vooral tussen 16.00 en 21.00 uur. Er moet te veel elektriciteit door de elektriciteitsstations en stroomkabels en dat past niet. Dit leidt tot netcongestie, file op het net, waardoor projecten voor duurzame energie, woningbouw en verduurzaming vertragen. De regio werkt samen met gemeenten, de provincie, netbeheerders en bedrijven om het netwerk te versterken en optimaal te benutten.

pMIEK (provinciale Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat)
Gelderland is volop in ontwikkeling: er worden veel woningen gebouwd, bedrijven breiden uit en verduurzamen, en overheden, bedrijven en burgers werken hard aan de energietransitie. Dit alles vraagt om aanpassingen binnen ons huidige energiesysteem. De elektrificatie en de transitie naar een duurzaam aanbod van elektriciteit vergen echter veel van de elektriciteits-infrastructuur, die momenteel niet in staat is om de toekomstige energiebehoefte voor 2030, 2040 en 2050 te dekken. Dit probleem wordt versterkt door de schaarste aan mensen, materialen en middelen, waardoor een wat netbeheerders een ‘maakbaarheidsgat’ ontstaat.

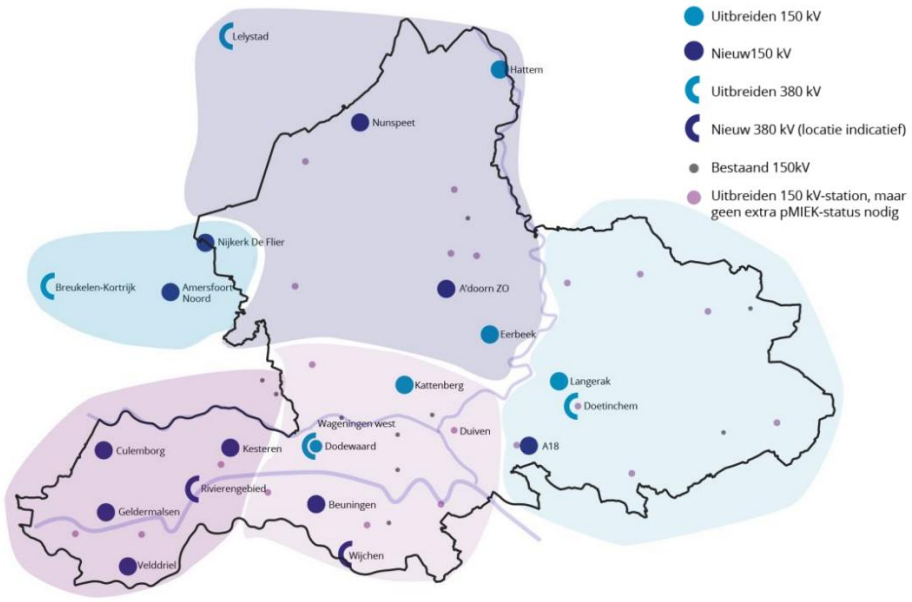
De huidige en verwachte vraag naar energie-infrastructuur overtreft het aanbod, wat leidt tot schaarste en onvermijdelijke keuzes in de ontwikkeling en efficiënter gebruik van deze infrastructuur. Dit wordt steeds meer zichtbaar, onder andere in de aanwezigheid van netcongestie, die de komende jaren in Gelderland naar verwachting nog verder zal toenemen. In Gelderland wordt er gewerkt aan het integraal programmeren van het energiesysteem, spoor 2 van het huidige programma energie-infrastructuur (GEIS) en de Gelderse Energyboard. In de Energyboard stemmen provincie, gemeenten, netbeheerders en andere betrokken partijen af over maatschappelijke keuzes over de inrichting van het energiesysteem. Daarbij wordt gestreefd naar overeenstemming over de maatschappelijke keuzes. Onderdeel van het integraal programmeren is het provinciale Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK). Het pMIEK richt zich op energie-infrastructuurprojecten met betrekking tot elektriciteit, warmte, waterstof en groen gas. De uiteindelijke besluitvorming over het pMIEK ligt bij de provincie. Het pMIEK wordt tweejaarlijks vastgesteld door Gedeputeerde Staten. Het huidige pMIEK is van 10 januari 2025.

Op 18 december 2024 is het beleidskader energiesysteem door Provinciale Staten (PS) vastgesteld. Dit beleidskader geeft een eerste richting aan het Gelderse energiesysteem op provinciaal niveau en focust op het realiseren van een decentraal, duurzaam en robuust energiesysteem van de toekomst. In het beleidskader zijn leidende principes voor de inrichting van het energiesysteem in Gelderland opgenomen. Deze principes fungeren als ‘spelregels’ en geven richting aan de te maken keuzes. Deze leidende principes dienen ook als basis voor het pMIEK. In het pMIEK zijn onderzoeks- en verkenningsprojecten opgenomen die in lijn zijn met deze principes.

De provincie en de netbeheerders hebben een groslijst samengesteld van energie-infrastructuurprojecten in Gelderland. Deze groslijst bevat zowel onderzoeks- en verkenningsprojecten, die nog in een vroege

fase zitten en verdere uitwerking vereisen, als concrete projecten die al in de planfase zijn met zoekgebieden en/of beoogde locaties. De leidende principes voor het Gelderse Energiesysteem (uit: Beleidskader Energiesysteem, 2024) zijn:
1. Energie wordt medesturend voor de inrichting van Gelderland: In Gelderland positioneren we energie als één van de sturende elementen voor de ruimtelijke ordening.
2. We besparen zo veel mogelijk energie: Door energie te besparen is er minder energie nodig en dus minder energie-infrastructuur.
3. We organiseren het Gelderse energiesysteem zo veel mogelijk decentraal met aandacht voor de combinatie van lokale opwek, lokale opslag en lokaal gebruik: Een decentraal energiesysteem is een systeem waarbij energie op lokale schaal wordt geproduceerd en verbruikt, in plaats van dat alles van een centrale energiebron komt. Daarbij zetten we ook in op het bij elkaar brengen van vraag en aanbod.
4. We zetten in op een diverse energiemix: Het inzetten op diverse energiebronnen draagt bij aan een robuust energiesysteem in Gelderland.
5. We stimuleren betrokkenheid van Gelderlanders bij de energietransitie, onder andere via participatie en de mogelijkheid tot lokaal eigendom van opwek en opslag.

Het elektriciteitsnetwerk in Gelderland maakt deel uit van het 150kV-netwerk in Flevoland-Gelderland-Utrecht (FGU-netwerk, zie figuur 6). Het bestaat uit een 150kV-netwerk van Tennet dat op dit moment is gekoppeld met landelijke 380kV-netwerk op vier locaties: Dodewaard, Doetinchem, Lelystad, en Breukelen-Kortrijk, waarvan de 380kV-stations in Dodewaard en Doetinchem in Gelderland liggen. Op de 150kV-stations wordt het middenspanningsnetwerk van Liander gekoppeld met het 150kV-netwerk. In de toekomst zal het elektriciteitsnetwerk van Gelderland worden opgesplitst in vijf deelnetten (pockets), waarvoor uitbreidingen van zowel de 380k/150V hoogspanningsstations als de 380/150kVverbindingen van Tennet nodig zijn. Naast de uitbreidingen van de vier al aanwezige 380kV-stations, zal daarom op termijn een extra 380kV-station in Rivierenland worden gerealiseerd. Deze uitbreidingen en opsplitsing zullen de capaciteit van het netwerk vergroten, wat nodig is om onderstations van Liander verder uit te breiden en nieuwe bij te plaatsen. Het figuur hieronder toont alle 380kV- en 150kV-stations in Gelderland, waarbij inzichtelijk is gemaakt welke stations tot welke deelnet (pocket) behoren.

Figuur 7: Deelnetten structuur FGU-netwerk.

Het onderstation De Flier valt onder de Regio Foodvalley. In het gebied rondom Harderwijk wordt een sterke toename in elektriciteitsvraag en teruglevering verwacht door verduurzaming van de (papier)industrie, verduurzaming gebouwde omgeving en elektrificatie van mobiliteit. Zon- en windinitiatieven dragen hier ook aan bij. De huidige capaciteit van het bestaande elektriciteitsstations Harderwijk wordt overschreden, waardoor nieuwbouw van een 150kV-station in Nijkerk (De Flier) nodig is. De locatie is gebaseerd op de leidende principes voor het Gelderse Energiesysteem (uit: Beleidskader Energiesysteem, 2024).

Conclusie
De locatie van het onderstation is gekozen op basis van verschillende duurzame keuzes die zijn gemaakt om de uitbreiding van het energienetwerk mogelijk te maken. Daarmee is het aspect duurzaamheid wat betreft de locatiekeuze geen belemmering voor het planvoornemen.

5.4 Geluid door activiteiten

Algemeen
In het omgevingsplan moet het geluid door activiteiten worden meegenomen bij het evenwichtig toedelen van functies aan locaties. Als één activiteit worden ook meerdere activiteiten gezien die op dezelfde locatie worden uitgevoerd, en die met elkaar samenhangen of elkaar functioneel ondersteunen. Bij het toelaten van een activiteit op een locatie moet rekening worden gehouden met het geluid van deze activiteit op de geluidgevoelige gebouwen die het omgevingsplan in de omgeving heeft toegelaten. En bij het toelaten van een geluidgevoelig gebouw moet rekening worden gehouden met het geluid van activiteiten die het omgevingsplan in de omgeving heeft toegelaten. Hiervoor gelden enkele

uitzonderingen. De wettelijke regels ten aanzien van geluid waaraan voor dit planvoornemen getoetst moet worden zijn onder meer opgenomen in:

- het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl): hierin zijn voor het planvoornemen relevante grenswaarden voor bouw- en sloopwerkzaamheden opgenomen.
- het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal): hierin zijn voor het planvoornemen relevante grenswaarden opgenomen voor maximale geluidniveaus op de gevels van woningen in de omgeving.

Toetsing

Uitgangspunten

Het totale opgestelde transformatorvermogen bedraagt 240 MVA (3 x 80 MVA). In de representatieve bedrijfssituatie kunnen alle drie de transformatoren continu op vollast in bedrijf zijn. Het gelijktijdig te schakelen transformatorvermogen zal daarom ook 240 MVA bedragen. Dit vermogen is hoger dan 200 MVA waardoor het transformatorstation wordt beschouwd als een ‘activiteit die in aanzienlijke mate geluid kan veroorzaken’. Activiteiten die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken worden aangewezen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), artikel 5.78b. in lid 1, onder c van dit artikel is ten aanzien van transformatorstations hiervoor het volgende aangegeven: "het gebruiken van niet in een gesloten gebouw ondergebrachte transformatoren met een maximaal gelijktijdig in te schakelen elektrisch vermogen van 200 MVA of meer".

'Activiteiten die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken' mogen alleen op een 'industrieterrein' plaatsvinden. Het begrip 'industrieterrein' wordt hierbij expliciet gereserveerd voor terreinen waarop dergelijke activiteiten zijn toegestaan. Voor 'industrieterreinen' dienen een geluidaandachtsgebied en geluidproductieplafonds (GPP's) in gedefinieerde geluidreferentiepunten (GRP's) te worden vastgesteld. De GPP’s dienen opgenomen te worden in het omgevingsplan.

Het geluidvermogen van de nieuwe transformatoren bedraagt 79,5 dB(A) per stuk bij vollast (conform de ‘standaard’ specificaties van Liander).

Er worden op het station geen relevante piekgeluiden (‘maximale geluidniveaus’) geproduceerd. Dit aspect is daarom niet verder beschouwd.

Het station is onbemand. Het aantal verkeersbewegingen van en naar het station en op het terrein van het station is verwaarloosbaar. Deze zijn in het onderzoek daarom verder buiten beschouwing gelaten.

Beoordeling en conclusie

Ruimtelijke toets bij woningen

Voor een dergelijke planherziening wordt het stappenplan doorlopen zoals omschreven in de VNG-richtlijn 'Bedrijven en milieuzonering'. De afstand van de dichtstbij gelegen geluidgevoelige bestemming tot de grens van het perceel van het onderstation bedraagt circa 50 meter. Vastgesteld wordt dat hiermee niet voor alle woningen wordt voldaan aan de voorwaarde in 'stap 1'. Daarom is ook 'stap 2' uitgevoerd. Hierbij worden de op de gevels van woningen berekende geluidniveaus getoetst aan de richtwaarde voor een 'gemengd gebied', te weten 50 dB(A) etmaalwaarde (dit komt overeen met een langtijdgemiddeld beoordelingsniveau van 50 dB(A) overdag, 45 dB(A) in de avond en 40 dB(A) in de nacht).

Uit het onderzoek volgt dat de ten gevolge van het onderstation optredende geluidbelasting ter plaatse van woningen ten hoogste 44 dB(A) etmaalwaarde bedraagt, inclusief toeslag voor het tonale karakter van het geluid. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de toepasselijke criteria op basis van de VNG-richtlijn ‘Bedrijven en milieuzonering’. Er wordt zelfs voldaan aan de richtwaarde voor omgevingstype ‘rustige woonwijk’.

Gesteld kan worden dat derhalve sprake is van een uit akoestisch oogpunt evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL).

Omgevingswet
Er bevinden zich geen geluidgevoelige bestemmingen, zoals woningen, binnen het geluidaandachtsgebied.

Het is aan het bevoegd gezag om te bepalen of het geluidaandachtsgebied wordt vastgesteld op basis van de definitie (50 dB Lden op 30 meter hoogte), op basis van de “maximale interpretatie” (40 dB Lnight op de hoogtes waar de contour, per richting, maximaal is) of op basis van een tussenliggende variant.

Er kan gesteld worden dat na realisatie van het onderstation sprake zal blijven van een uit akoestisch oogpunt evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL).

Conclusie
Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat geen geluidhinder zal optreden ter plaatse van geluidgevoelige objecten. Daarmee vormt het aspect geluid geen belemmering voor het planvoornemen.

5.5 Geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen

Het planvoornemen maakt geen geluidgevoelige gebouwen mogelijk. Daarmee is dit aspect niet relevant voor het planvoornemen.

5.6 Geur

Het planvoornemen emitteert geen geur of is ontvankelijk voor een bepaalde geuremissie. Daarmee is dit aspect niet relevant voor het planvoornemen.

5.7 Gezondheid

Algemeen
Een van de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet is een gezonde fysieke leefomgeving. De fysieke leefomgeving kan gevolgen hebben voor de gezondheid van mensen, in positieve of negatieve zin. Binnen de kaders van de Omgevingswet kunnen overheden eigen gezondheidsambities vastleggen en uitwerken. In artikel 2.1, lid 4 van de Omgevingswet staat dat het bevoegd gezag bij de evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het omgevingsplan in ieder geval rekening houdt met het belang van het beschermen van de gezondheid. Belangrijk voor een gezonde leefomgeving zijn onder meer een leefomgeving die uitnodigt tot bewegen, ontmoeten en ontspannen, een goede milieukwaliteit en klimaatbestendigheid.

Toetsing
De gemeente Nijkerk heeft het thema ‘gezondheid’ opgenomen in de voorbereiding op de Omgevingsvisie 2.0 die in 2027 wordt vastgesteld. Tot die tijd is het thema gezondheid wel al opgenomen in de Ontwikkelagenda Gemeente Nijkerk 2023-2026 en het Integraal plan van aanpak 2024-2026. Hierbij gaat het met name over het stimuleren en mogelijk maken van een gezonde levensstijl. In de ontwikkelagenda wordt de zoeklocatie naar twee windmolens genoemd als project waarbij het effect van de windmolens op de gezondheid van bewoners wordt meegewogen. In het geval van het onderstation is de relatie tussen

directe en indirecte effecten van het onderstation en de keuze voor de locatie te rijmen. De locatie ligt namelijk niet in de invloedssfeer van bewoners, omdat het onderstation op een bestaand industrieterrein pal naast de A28 is geprojecteerd. Daarmee is de overlast en daarmee de fysieke én mentale gezondheid van bewoners zo veel als mogelijk gemitigeerd.

Daarnaast draagt het planvoornemen bij aan de verdere elektrificatie van ons land en draagt daarmee ook direct bij aan de verdere reductiemogelijkheden van schadelijke luchtuitstoot door fossiele brandstoffen door allerlei in woon-, leef- en natuurgebieden op de lange termijn. Dit bevordert mede de gezondheid van bewoners in deze gebieden.

Conclusie
De activiteiten van het 150/20kV-onderstation zijn op ruime afstand gelegen van woonwijken. Middels de milieuonderzoeken is aangetoond dat er sprake zal zijn van een aanvaardbare situatie voor mens en milieu. Het plan draagt ook bij aan de verdere elektrificatie van ons land en draagt daarmee bij aan de reductie van schadelijke luchtuitstoot door fossiele brandstoffen. Dit bevordert mede de gezondheid van bewoners in woon-, leef- en natuurgebieden.

5.8 Klimaat

Naast alle ambities en doelstellingen op internationaal, nationaal en regionaal niveau, heeft Nijkerk zichzelf ten doel gesteld om in 2035 een CO_2 neutrale gemeente te zijn. Deze ambitie is reeds vastgesteld in 2012. De uitwerking van deze doelstelling, zoals in 2012 gegeven, houdt in dat de gemeente in 2035 20% energiebesparing heeft gerealiseerd en 20% duurzame opwek. 60% van het resterende niet-duurzame energiegebruik kan worden gecompenseerd met projecten buiten de gemeentegrenzen. In regionaal, provinciaal en landelijk verband is gekozen voor het doel van energieneutraliteit in 2050. Dit houdt in dat alle verbruikte energie binnen de eigen grenzen duurzaam wordt opgewekt. Ook voor de gemeente Nijkerk is dit het lange termijn doel.

Vanwege de netcongestie kunnen deze doelen in het gedrang komen. Daarom is Nijkerk al geruime tijd met Tennet en Liander in gesprek over de uitbreiding van het regionale elektriciteitsnetwerk middels onder andere het onderstation waar onderhavige omgevingsplanwijziging wordt opgesteld. Het onderstation draagt daarmee direct bij aan de klimaatdoelen van de gemeente Nijkerk.

5.9 Landschappelijke en stedenbouwkundige aspecten

In opdracht van Liander heeft landschapsarchitect Urban Synergy in oktober 2025 een landschappelijke inpassing opgesteld voor het nieuw te realiseren 150/20 kV-onderstation op bedrijventerrein De Flier in de gemeente Nijkerk. Deze landschappelijke inpassing is mede opgesteld in het kader van de voorbereiding van de ruimtelijke besluitvorming en dient als onderbouwing voor de wijziging van het omgevingsplan. De beoordeling van de landschappelijke en stedenbouwkundige effecten vindt plaats op grond van de Omgevingswet, waarbij wordt bezien of sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en of het initiatief aanvaardbaar is vanuit het oogpunt van de fysieke leefomgeving, waaronder landschap, stedenbouw en beeldkwaliteit.

Uit de landschappelijke inpassing volgt dat het plangebied is gelegen op de overgang van stedelijk gebied naar het omliggende slagenlandschap. Deze ligging vraagt om een zorgvuldige afstemming tussen de schaal en uitstraling van het onderstation enerzijds en de open, groene landschapsstructuur anderzijds. Het station wordt gesitueerd op het bedrijventerrein De Flier, waarbij aansluiting wordt gezocht bij zowel

het beeldkwaliteitplan van het bedrijventerrein als het landschappelijk streefbeeld uit het Landschapsontwikkelingsplan (LOP 2018).

Het ontwerp gaat uit van het concept van een zogenoemd ‘energie-erf’, waarbij het onderstation landschappelijk wordt ingepast door middel van erfbeplanting, houtsingels, solitaire bomen en bloemrijk grasland. Hiermee wordt beoogd de zichtbaarheid van het station vanaf de A28 te beperken en tegelijkertijd een groene overgang te realiseren richting het aangrenzende slagenlandschap. De bestaande en beoogde groenstructuren dragen bij aan het versterken van landschappelijke samenhang en het verzachten van de visuele impact van de technische installaties.

Stedenbouwkundig sluit het station aan bij zone 3 van het beeldkwaliteitplan van bedrijventerrein De Flier. Dit betekent dat de bebouwing een terughoudende uitstraling krijgt, met beperkte accenten, een sobere materialisering en een kleurgebruik dat aansluit bij de omgeving. Lange gevels worden geleed door materiaal- en kleurverschillen en de oostzijde van het terrein wordt afgeschermd door een aarden wal met opgaande beplanting. Door deze maatregelen wordt het onderstation stedenbouwkundig ondergeschikt gemaakt aan het landschap en zorgvuldig ingepast binnen de structuur van het bedrijventerrein.

Op basis van de opgestelde landschappelijke inpassing kan worden geconcludeerd dat de realisatie van het onderstation, mits uitgevoerd conform het voorgestelde ontwerp en de bijbehorende inpassingsmaatregelen, leidt tot een aanvaardbare landschappelijke en stedenbouwkundige inpassing. De combinatie van groene erfafscheidingen, aansluiting op bestaande landschapsstructuren en naleving van het beeldkwaliteitplan zorgt ervoor dat de ruimtelijke en visuele impact van het onderstation wordt beperkt. Daarmee is sprake van een zorgvuldige inpassing in de fysieke leefomgeving en vormt het aspect landschap en stedenbouw geen belemmering voor de wijziging van het omgevingsplan.

5.10 Luchtkwaliteit

Algemeen
In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan regels over omgevingswaarden, instructieregels, beoordelingsregels en regels voor monitoring van de kwaliteit van de leefomgeving. Het Bkl biedt de volgende grondslagen voor de onderbouwing dat een plan of project voldoet aan de wet- en regelgeving voor luchtkwaliteit:

1. De projectlocatie bevindt zich niet binnen een aandachtsgebied voor NO2 of PM10. De beoordeling van de luchtkwaliteit is beperkt tot deze aandachtsgebieden, omdat er buiten de aandachtsgebieden geen sprake is van een dreigende overschrijding van NO2 en PM10 (art. 5.51 Bkl);
2. Het plan of project leidt niet tot overschrijding van (rijks)omgevingswaarden zoals vastgelegd in paragraaf 2.2.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl);
3. Het plan of project draagt niet in betekenende mate bij aan een verslechtering van de luchtkwaliteit (art. 5.53 en 5.54 Bkl).

Wanneer een plan voldoet aan één van bovenstaande grondslagen, kan het wat luchtkwaliteit betreft doorgang vinden.

Toetsing
De gemeente Nijkerk ligt niet binnen een aandachtsgebied voor NO2 of PM10. Formeel is voor deze ontwikkeling daarom geen berekening en beoordeling voor luchtkwaliteit noodzakelijk.

Conclusie

De activiteiten van het 150/20kV-onderstation voldoen aan de algemene regels voor luchtkwaliteit uit het Bkl. Daarmee vormt het aspect lucht geen belemmering voor het planvoornemen.

5.11 Mobiliteit

Algemeen
Voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties zijn ook de effecten van het planvoornemen op verkeer en parkeren van belang. Ten aanzien van verkeer is het van belang dat in de toekomst sprake zal zijn van een acceptabele verkeerssituatie en dienen er voldoende parkeerplaatsen te worden gegarandeerd voor de functies van de beoogde ontwikkeling.

Toetsing
Het onderstation heeft geen verkeersaantrekkende werking, behoudens beheer en onderhoud. Op het terrein is voldoende gelegenheid om in deze parkeerbehoefte te voorzien.

Conclusie
Doordat er geen verkeersaantrekkende werking is behoudens beheer en onderhoud én kan worden voorzien in de parkeerbehoefte voor beheer en onderhoud op het terrein, vormt het aspect mobiliteit geen belemmering voor het planvoornemen.

5.12 Natuur en ecologie

Algemeen
Ruimtelijke plannen en/of ingrepen moeten getoetst worden aan vigerende natuurwet- en regelgeving. Per 1 januari 2024, worden in Nederland de natuurwaarden beschermd via de Omgevingswet. Onder de Omgevingswet is de bescherming geregeld van Natura 2000-gebieden, soorten die genoemd zijn in de vogelrichtlijn, de habitatrichtlijn alsook nationale soorten en van houtopstanden. Naast de wettelijke bescherming worden natuurgebieden planologische beschermd via onder andere het Natuurnetwerk Nederland.

Toetsing
Tennet/Liander is voornemens om in overleg met de gemeente Nijkerk een onderstation te realiseren op een grasperceel op het bedrijventerrein De Flier in Nijkerk. Het voornemen is getoetst aan de kaders van de natuurwet- en regelgeving. Als het plan en de uitgangspunten wijzigen dient dan contact opgenomen te worden met de begeleidend ecoloog om te bepalen of deze natuurtoets nog volstaat.

Natura 2000
Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Arkemheen en ligt op 2,8 kilometer afstand van het plangebied. Binnen 25 km rond het plangebied zijn een aantal Natura 2000-gebieden aanwezig waarvan sommige stikstofgevoelig zijn. Met de AERIUS-calculator (versie oktober 2025) is een berekening uitgevoerd (zie bijlage bij de motivering ‘Toelichting Aeriusberekening OS Nijkerk’) voor de bepaling van het effect van het project op de omliggende Natura2000 gebieden. De bestaande situatie c.q. uitgangssituatie is ‘0’, en daarmee is deze berekening tegelijkertijd ook de verschilberekening. In de gebruiksfase wordt geen NH3 of NOx stikstof uitgestoten.

Uit het rekenresultaat volgt dat tijdens de bouwfase voor de bouwterreinen sprake is van een totale emissievracht van 140,9 kg/j NOx en 1,5 kg/j NH3 en voor het bouwverkeer (incl. stationair draaien zwaar verkeer en koude start licht en middelzwaar verkeer) is sprake van een totale emissievracht van 46,3 k/j NOx en 0,8 kg/j NH3.

Uit het rekenresultaat volgt tevens dat er geen sprake is van een depositiewaarde hoger dan 0,00 mol/ha/jaar waardoor op voorhand significant negatieve effecten uitgesloten kunnen worden.

Vervolgonderzoek t.a.v. stikstof, zoals bijvoorbeeld een ecologische voortoets of passende beoordeling, is niet aan de orde. Ook is voor het aspect stikstofdepositie geen omgevingsvergunning Natura-2000 activiteit vereist.

Flora en fauna
In het plangebied kunnen mogelijk beschermde grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vogels en amfibieën voorkomen. Daarnaast zijn er invasieve exoten aanwezig in het plangebied. Voor deze soorten zijn negatieve effecten en een overtreding van de Ow te voorkomen door het nemen van voorzorgsmaatregelen zoals beschreven in hoofdstuk 5. Indien hieraan voldaan wordt is er geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen van de Ow en is het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit niet noodzakelijk. Zie *Tabel:* voor een overzicht.

Tabel: Overzicht van mogelijk voorkomende soorten in het plangebied, waarvoor geldt dat het optredende van negatieve tijdelijke en/of permanente effecten, en een overtreding van de Ow niet op voorhand uitgesloten is. Er is aangegeven welke vervolgstappen noodzakelijk zijn.

Soortgroep	Soort(en)	(Mogelijke) effecten en bijbehorende Verbodsbepaling Bal	Vervolgstappen/ Voorzorgsmaatregelen
Grondgebonden zoogdieren	Kleine marterachtigen en steenmarter	Doding en verwonding van individuen (Art. 11.54, lid 1a) & Tijdelijke vernietiging van vaste rust- en of verblijfplaatsen (Art. 11.54, lid 1b)	Uitvoering of opstart (met vervolgens constante intensiteit van uitvoering werkzaamheden) buiten de kraamperiode (veelal april t/m augustus). Werken volgens ecologisch werkprotocol.
	Algemeen voorkomende soorten als haas en muizensoorten	Doding en verwonding van individuen (Art. 11.54, lid 1a) & Tijdelijke vernietiging van vaste rust- en of verblijfplaatsen (Art. 11.54, lid 1b)	Nemen voorzorgsmaatregelen specifieke zorgplicht.

Vleermuizen	Diverse soorten	Verstoring van verblijfplaatsen in de omgeving en foerageergebied (Artikel 11.46 lid 1a, 1b en 1d)	Werken buiten de actieve periode van vleermuizen (half november t/m half maart). Indien niet mogelijk dan tussen zonsopkomst en zons-ondergang of zonder kunstmatige verlichting richting de omgeving. In de toekomstige situatie mag er geen additionele verlichting gerealiseerd worden richting de omgeving.
Broedvogels	Boombewonende vogels met een jaarrond beschermd nest	Verstoren broedende vogels, doden van individuen en vernietigen van nest (Artikel 11.37 lid 1a, 1b en 1d)	Uitvoeren van werkzaamheden buiten het broedseizoen (begin februari tot eind augustus).
	Algemene broedvogels		Werken buiten het broedseizoen of andere voorzorgsmaatregelen nemen en werken volgens een ecologisch werkprotocol.
Amfibieën	Algemeen voorkomende soorten als bruine kikker, gewone pad.	Doding en verwonding van individuen (Art. 11.54, lid 1a) & Tijdelijke vernietiging van vaste rust- en of verblijfplaatsen (Art. 11.54, lid 1b)	Nemen voorzorgsmaatregelen specifieke zorgplicht.
Invasieve exoten	Reuzenberenklauw en Japanse Duizendknoop	Verdere verspreiding van invasieve exoten (Artikel 11.108)	Nemen van voorzorgsmaatregelen.

GNN en overige planologisch beschermde gebieden
Het plangebied maakt geen deel uit van GNN of overige planologisch beschermde gebieden. Externe effecten hoeven bij de effectbeoordeling niet meegenomen te worden. Er zijn geen vervolgstappen nodig.

Advies bovenwettelijke maatregelen
Het project biedt kansen om, in aanvulling op de beoogde werkzaamheden, de ecologische kwaliteit van het plangebied te verbeteren. Dit hoofdstuk beschrijft enkele kansrijke maatregelen die Liander binnen het plangebied kan nemen om de ecologische kwaliteit van het gebied te verbeteren. Omdat de voorgestelde maatregelen geen verplichting vormen vanuit de Omgevingswet, wordt voor deze maatregelen de term “bovenwettelijke maatregelen ecologie” gebruikt.

Door het nemen van enkele bovenwettelijke maatregelen (zoals opgenomen in de bijlage bij het natuuronderzoek), zoals het aanplanten van meer groen kan de ecologische kwaliteit van het plangebied verbeterd worden.

Landschappelijke inpassing
In paragraaf 5.9 van deze motivering is een beschrijving van het landschappelijk inpassingsplan opgenomen. Dit landschappelijk inpassingsplan sluit aan bij de (boven)wettelijke maatregelen om de ecologische kwaliteit te waarborgen.

Conclusie
Met het de ecologische vervolgstappen en voorzorgsmaatregelen in acht nemend vormt het aspect natuur en ecologie geen belemmering voor het planvoornemen. Het landschappelijke inpassingsplan sluit aan bij het advies om (boven)wettelijke maatregelen te nemen om de ecologische kwaliteit te borgen.

5.13 Aanvullend natuur en ecologisch onderzoek

Algemeen
Tijdens de inspectie voor de natuurtoets werden vanwege het blad aan de bomen jaarrond beschermde nesten in de bomen binnen de verstoringsafstand van het plangebied niet uitgesloten. Haskoning is gevraagd om in de bladerloze periode een nadere nestinspectie uit te voeren om deze nesten wél te kunnen aantonen of uitsluiten. Voor de vleermuizen is de effectbeoordeling van de natuurtoets aangescherpt wat betreft geluidsverstoring. De nestinspectie en nadere effectbeoordeling van de vleermuizen worden hieronder apart van elkaar behandeld.

Toetsing
Jaarrond beschermde nesten
Tijdens een inspectie in de bladerloze periode zijn geen potentiële jaarrondbeschermde nesten binnen verstoringsafstand van de voorgenomen werkzaamheden waargenomen. Wel heeft een van de nesten binnen de verstoringsafstand van de voorgenomen werkzaamheden (en de trafo's) de potentie om uitgebouwd worden door een vogel met jaarrond beschermde nesten.

Om uitbouw te voorkomen moeten de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen van vogels met een jaarrond beschermd nest. Gezien de buizerd al vroeg kan broeden betekent dit buiten de periode februari tot en met augustus. Vervolgens dient er te worden doorgewerkt met een constante intensiteit. Als een vogel met jaarrond beschermde nesten er dan toch voor kiest om het nest tijdens de werkzaamheden of hierna uit te bouwen heeft deze blijkbaar geen last van de werkzaamheden of de trafo's en zijn overtredingen niet aan de orde.

Indien er binnen het broedseizoen wordt opgestart met de werkzaamheden, dus binnen de periode februari tot en met augustus, moet voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie plaatsvinden. Indien er een broedgeval (van vogel met jaarrond beschermde nesten of een algemene soort) wordt aangetroffen mag er alleen gewerkt worden buiten de verstoringsafstand ten opzichte van het nest. Deze afstand is soort afhankelijk.

Overige vervolgstappen ten aanzien van algemene broedvogels zoals opgenomen in de natuurtoets blijven tevens van toepassing.

Commented [Td1]: Conclusie van vleermuizen hier ook in opnemen. Het is niet uit te sluiten dat dit geen JBNs zijn

Commented [JK2R1]: Conclusie aangepast

Geluidsverstoring op potentiële verblijfplaatsen vleermuizen
Aangezien het geluid van de trafo's op een lage frequentie piekt onder de 10 kHz, en wegvalt tegen het geluid van de rijksweg waar de potentiële vleermuisverblijfplaatsen al gewend aan zijn, zijn geen negatieve effecten te verwachten op deze potentiële vleermuisverblijfplaatsen als gevolg van het geluid van de trafo's. Overige vervolgstappen die uit de natuurtoets voortkomen (ten aanzien van lichtverstoring) blijven nog steeds van toepassing.

Conclusie
Indien de ecologische plichten en adviezen in acht worden genomen, aangevuld met de adviezen en plichten betreft de mogelijkheid van jaarrondbeschermde nesten, vormt het aspect natuur en ecologie geen belemmering voor het planvoornemen.

5.14 Omgevingsveiligheid

Algemeen
In opdracht van de gemeente Nijkerk heeft Haskoning op 25 augustus 2025 een onderzoek naar het milieuaspect omgevingsveiligheid uitgevoerd voor de realisatie van het onderstation in Nijkerk. Het onderzoek is opgesteld in het kader van de voorgenomen wijziging van het omgevingsplan, aangezien de ontwikkeling niet past binnen het geldende omgevingsplan. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van de Omgevingswet en de daarop gebaseerde regelgeving, in het bijzonder het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), waarin is vastgelegd dat gemeenten bij het vaststellen of wijzigen van een omgevingsplan rekening moeten houden met het waarborgen van een veilige fysieke leefomgeving (artikel 5.2 Bkl). Daarbij is het thema omgevingsveiligheid, als verbreed opvolger van het voormalige externe-veiligheidsbeleid, betrokken bij de beoordeling.

Toetsing
Het planvoornemen betreft de realisatie van een elektriciteitsonderstation, waarin hoogspanning wordt omgezet naar middenspanning voor distributie naar bedrijven en andere afnemers. Een onderstation maakt onderdeel uit van de vitale energie-infrastructuur en is daarmee relevant vanuit het oogpunt van omgevingsveiligheid. Tegelijkertijd is het onderstation geen (zeer) kwetsbaar of beperkt kwetsbaar gebouw of locatie in de zin van bijlage VI van het Bkl, aangezien er geen permanent verblijf van personen plaatsvindt. Hierdoor zijn de formele toetsingscriteria voor plaatsgebonden risico en aandachtsgebieden niet rechtstreeks van toepassing.

In het onderzoek is geïnventariseerd welke risicobronnen in de omgeving van het plangebied aanwezig zijn. Daarbij zijn met name de nabijgelegen ondergrondse hogedruk aardgasleiding en de rijksweg A28, die deel uitmaakt van het Basisnet voor vervoer van gevaarlijke stoffen, als relevante risicobronnen aangemerkt. Daarnaast is gekeken naar natuurlijke risico's, zoals overstroming en extreem weer. De kans op incidenten bij zowel de aardgasleiding als het vervoer van gevaarlijke stoffen over de A28 wordt als zeer klein beoordeeld. Hoewel bij een calamiteit schade aan het onderstation kan optreden, is de kans van optreden zodanig laag dat geen sprake is van een onaanvaardbaar risico.

Ten aanzien van overstroming blijkt dat het plangebied in een gebied ligt waar bij een dijkdoorbraak een maximale waterdiepte van circa 0,5 meter kan optreden, met een relatief lage kans van voorkomen. Dit risico blijft binnen de door Liander gehanteerde bedrijfsnormen. Voor extreem weer geldt dat het onderstation wordt ontworpen en gebouwd conform actuele bouwkundige eisen, waarbij vitale onderdelen inpandig of ondergronds worden geplaatst. Daarmee worden de effecten van dergelijke scenario's voldoende beperkt. Het onderzoek concludeert dat, gelet op de aard van het planvoornemen en de beperkte aanwezigheid van personen, aanvullende risico-mitigerende maatregelen niet noodzakelijk zijn vanuit het oogpunt van omgevingsveiligheid.

Conclusie
Op basis van het uitgevoerde onderzoek naar omgevingsveiligheid kan worden geconcludeerd dat de realisatie van het onderstation in Nijkerk geen onaanvaardbare risico's oplevert voor de veiligheid van de fysieke leefomgeving. Het onderstation is weliswaar onderdeel van de vitale infrastructuur en daarmee relevant binnen het kader van omgevingsveiligheid, maar voldoet niet aan de criteria voor (zeer) kwetsbare functies en leidt niet tot een toename van risico's voor de omgeving. De geïdentificeerde

externe en natuurlijke risicobronnen hebben een zeer geringe kans van optreden en kunnen, indien nodig, binnen de reguliere ontwerp- en uitvoeringskaders worden beheerst. Het bevoegd gezag kan gemotiveerd de risico's accepteren óf het bevoegd gezag kan de risico's niet accepteren en mitigerende maatregelen vragen. Het bevoegd gezag dient (al dan niet in overleg met de VGGM) te beargumenteren of de risico's moeten worden gemitigeerd. Het aspect omgevingsveiligheid vormt, ongeacht de wijze van risicoafweging, geen belemmering voor het planvoornemen.

5.15 Onontplofte Oorlogsresten

Om inzicht te verkrijgen in de mogelijke aanwezigheid van Ontplofbare Oorlogsresten (OO) in het plangebied heeft Explosive Clearance Group (ECG) op 13 oktober 2025 een rapportage opgesteld met daarin een historisch vooronderzoek.

In een historisch vooronderzoek wordt vastgesteld of er in (delen) van het onderzoeksgebied sprake is van een aantoonbaar verhoogde kans op het aantreffen van OO. Met deze kennis kan worden bepaald of nader (opsporings)onderzoek raadzaam is opdat bodemroerende werkzaamheden veilig kunnen worden uitgevoerd. In deze rapportage is een Onderzoek Conflictperiode (indicaties: oorlogshandelingen WOII) opgenomen.

Middels het Onderzoek Conflictperiode zijn er geen aanwijzingen achterhaald dat (de omgeving van) het onderzoeksgebied betrokken is geweest bij oorlogshandelingen. Derhalve vervalt het beantwoorden van de onderzoeksvragen conform het CS-VROO-02 en de gebeurtenissenkaart conflictperiode.

Op basis van het Onderzoek Conflictperiode zijn geen aanwijzingen aangetroffen die duiden op een verhoogde kans op het aantreffen van OO. Het gebied is derhalve als 'onverdacht' bestempeld.

In gebieden die als onverdacht zijn aangemerkt kunnen de geplande werkzaamheden op reguliere wijze worden uitgevoerd (zie bijlage 1 van de rapportage voor de Bodembelastingkaart OO). Daarbij wordt aangeraden om uitvoerende partijen op de hoogte te stellen van het Protocol Toevalsvondst dat in bijlage 2 van deze OO-rapportage is opgenomen. Mochten er onverhoopt munitie(gelijkende) objecten worden aangetroffen in de als 'onverdacht' geclassificeerde gebieden, dan wordt geadviseerd om de werkzaamheden direct te staken en de lokale politie van deze vondst op de hoogte te stellen.
Tevens wordt u geadviseerd om in een dergelijke situatie contact op te nemen met een CS-OOO gecertificeerd opsporingsbureau en gezamenlijk vast te stellen of opschaling noodzakelijk is. ECG is in bezit van het CS-OOO certificaat en kan meedenken in een vervolgtraject en eventueel diensten verzorgen bij opsporingswerkzaamheden.

Conclusie
Het aspect Onontplofte Oorlogsresten vormt geen belemmering voor het planvoornemen. Het Protocol Toevalsvondst blijft van kracht.

5.16 Trillingen

Het planvoornemen emitteert geen trillingen of is ontvankelijk voor bepaalde trillingen. Daarmee is dit aspect niet relevant voor het planvoornemen.

5.17 Water (PM)

Algemeen

In Nederland heeft water een eigen plaats gekregen in de ruimtelijke besluitvorming. In deze waterparagraaf staan de relevante wateraspecten beschreven die van belang zijn voor het planvoornemen. De relevante wateraspecten komen voort uit instructieregels en beleidsstukken op Rijks-, provinciaal-, regionaal- en gemeentelijk niveau.
In deze waterparagraaf zijn de effecten van het planvoornemen op de chemische- en thermische waterkwaliteit en op de waterveiligheid beschreven.

Toetsing
Het plan is waterhuishoudkundig uitvoerbaar, omdat de gemeente heeft bevestigd dat waterberging niet nodig is, omdat waterberging is voorzien in de aanwezige watergangen. **Wel het advies om na te gaan wat de consequentie is van het niet kunnen realiseren van dat stukje watergang ten noorden van het plangebied.** Verder dient het terrein zo te worden ingericht dat regen kan afstromen naar de watergangen.

Conclusie
De gevolgen ten aanzien van waterkwaliteit en -veiligheid vormen geen belemmering voor onderhavig planvoornemen.

5.18 Elektromagnetische velden

Algemeen
Sinds 2005 geldt een voorzorgbeleid vanuit het Rijk voor elektromagnetische velden bij bovengrondse hoogspanningsverbindingen. Het voorzorgbeleid is door het rijk in 2008 verduidelijkt. Bij brief van 21 april 2023 (kenmerk DGKE-DRE / 26746813) heeft het rijk het beleid uit 2005, inclusief de verduidelijking in 2008, herijkt. De brief van 21 april 2023 met het herijkte voorzorgbeleid vervangt het voorzorgbeleid uit 2005/2008. Het herijkte voorzorgbeleid is van toepassing op alle netcomponenten (van Tennet en regionale netbeheerders), dus niet alleen op bovengrondse hoogspanningsverbindingen maar ook op ondergrondse kabelverbindingen en hoogspanningsstations van Tennet en Enexis.

In het herijkte voorzorgbeleid adviseert de Minister van Klimaat en Energie (Economische Zaken en Klimaat) in samenspraak met de staatssecretaris van VWS en op aanbeveling van de Gezondheidsraad om de blootstelling aan magneetvelden van alle netcomponenten (hoogspanningsverbindingen, -kabels en -stations), waar mogelijk en proportioneel, beperkt te houden. Dit moet bereikt worden door het nemen van proportionele bronmaatregelen bij de aanleg van nieuwe netcomponenten of het wijzigen van bestaande netcomponenten, waardoor de magneetvelden van deze netcomponenten zo klein mogelijk worden gehouden dan wel worden verminderd.

Toetsing
Voor modulaire blokken geldt dat de 0,4 µT contour niet verder reikt dan circa 8 meter vanaf de buitenzijde van de gebouwen. Voor transformatoren geldt dat deze afstand circa 3 meter bedraagt. De magneetveldcontour van 0,4 µT ligt binnen het plangebied. Binnen deze contour liggen geen gevoelige bestemmingen. De magneetveldcontour blijft hiermee binnen het plangebied.

Conclusie
Het aspect elektromagnetische velden vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

6 Milieueffectrapportage

Algemeen
In het kader van de voorgenomen omgevingsplanwijziging voor de planologische inpassing van het 150/20 kV-onderstation De Flier is een gecombineerde plan- en project-mer-beoordeling uitgevoerd. Deze beoordeling is vastgelegd in de *Aanmeldnotitie plan- en project-mer-beoordeling onderstation De Flier*, opgesteld door Haskoning Nederland B.V. in opdracht van de gemeente Nijkerk en gedateerd 24 maart 2026.

De beoordeling is uitgevoerd op grond van hoofdstuk 16.4 van de Omgevingswet, hoofdstuk 11 en bijlage V van het Omgevingsbesluit, alsmede met inachtneming van bijlage III van de Europese mer-richtlijn (richtlijn 2011/92/EU). Doel van de beoordeling is vast te stellen of het planvoornemen kan leiden tot aanzienlijke milieugevolgen en of het doorlopen van een volledige milieueffectrapportage (MER) noodzakelijk is.

Toetsing
Het planvoornemen betreft een omgevingsplanwijziging die voorziet in de realisatie en het gebruik van een 150/20 kV-onderstation op bedrijventerrein De Flier in de gemeente Nijkerk. Met het vaststellen van een geluidsproductieplafond wordt de locatie aangemerkt als industrieterrein in de zin van bijlage V van het Omgevingsbesluit (categorie J10). Daarmee is sprake van een project-mer-beoordelingsplicht. Omdat het omgevingsplan tevens kaderstellend is voor toekomstige vergunningverlening, is het plan zekerheidshalve ook aangemerkt als plan-mer-beoordelingsplichtig.

Gelet op de beperkte omvang van het plangebied en het lokale karakter van de ontwikkeling is de zogenoemde *kleine-gebiedenregeling* van toepassing. Om die reden kan worden volstaan met een plan-mer-beoordeling in plaats van een volledige plan-MER, tenzij uit de beoordeling zou blijken dat sprake is van aanzienlijke milieugevolgen.

In de mer-beoordeling zijn de criteria uit bijlage III van de Europese mer-richtlijn integraal beschouwd, te weten:
- de kenmerken van het project,
- de plaats van het project, en
- de kenmerken van de potentiële milieueffecten.

Daarbij zijn alle relevante milieuthema's in samenhang beoordeeld, waaronder bodem, geluid, luchtkwaliteit, natuur en ecologie, water, gezondheid, omgevingsveiligheid en elektromagnetische velden. Uit de uitgevoerde milieuonderzoeken blijkt dat de effecten van het onderstation grotendeels lokaal en beheersbaar zijn en zich met name beperken tot de aanlegfase. In de gebruiksfase zijn geen relevante emissies of onaanvaardbare milieubelastingen te verwachten. Voor zover tijdelijke of potentiële effecten kunnen optreden, zijn deze met gebruikelijke mitigerende en voorzorgsmaatregelen voldoende te voorkomen of te beperken. Cumulatieve of grensoverschrijdende effecten zijn uitgesloten.

Conclusie
Op basis van de uitgevoerde plan- en project-mer-beoordeling kan worden geconcludeerd dat de omgevingsplanwijziging die voorziet in de realisatie en het gebruik van het 150/20 kV-onderstation De Flier niet leidt tot aanzienlijke milieugevolgen in de zin van de Omgevingswet en de Europese mer-richtlijn. Het opstellen van een afzonderlijk milieueffectrapport is daarom niet noodzakelijk.

Er kan worden geconcludeerd dat het milieubelang met de uitgevoerde beoordeling volwaardig en zorgvuldig is betrokken bij de besluitvorming. Daarmee vormt het aspect milieueffectrapportage geen

belemmering voor de vaststelling van de omgevingsplanwijziging en is het planvoornemen vanuit milieuhygiënisch oogpunt uitvoerbaar.

7 Regelmethodiek

7.1 Inpassing in gemeentelijke omgevingsplan

Met het mogelijk maken van het onderstation vindt er een zogenaamde “ontwikkelgerichte wijziging van het omgevingsplan” plaats. Deze zal zich beperken tot het faciliteren van de ontwikkeling en betreft een behoefte tot aanpassing van voormalige bestemmingsplan. De wijziging van het omgevingsplan zal dan ook beperkt blijven tot het gebied waar de ontwikkeling tot uitvoering moet komen. De wijziging van het omgevingsplan is projectgebonden, net zoals dat vroeger het geval was bij ‘postzegelbestemmingplannen’. De wijziging is gericht op de realisatie van het project. Op een later moment kan de gemeente deze projectgebonden wijziging meenemen in een algehele herziening van het omgevingsplan.

Er is nog geen vastgestelde structuur/hoofdstukindeling voor het gemeentebrede omgevingsplan vastgesteld. Er is wel een ambtelijk concept, maar dit heeft geen status. Daarom kiest Nijkerk er voor om, tot op het moment dat de gemeente Nijkerk een structuur/hoofdstukindeling heeft vastgesteld voor het omgevingsplan, ontwikkelingen in een zogenaamd ‘ontwikkelhoofdstuk’ onder te brengen en de regels niet te verdelen over verschillende (andere) hoofdstukken. Zo staan de regels die nodig zijn voor de ontwikkeling overzichtelijk bij elkaar. Dit is handig voor het inhoudelijk beoordelen van de juistheid en volledigheid ervan (vooraf), en voor het toetsen van de plannen aan de relevante regels (achteraf). Hiervoor is hoofdstuk 21 van het omgevingsplan aangewezen, waarin per ontwikkeling een titel wordt aangemaakt.

Uitgangspunt is om het ontwikkelhoofdstuk zo ‘laag’ mogelijk te plaatsen (dat wil zeggen zo ver mogelijk weg bij de eerdere hoofstukken), omdat de gemeente daarin nog de vrije hand wil hebben bij het maken van keuzes bij het opbouwen van het gemeentebrede omgevingsplan. Wel moet het hoofdstuk vóór de bruidsschat, oftewel hoofdstuk 22, worden geplaatst, omdat dit wel moet gelden.

De gemeente kiest er voor dat het bestemmingsplan enkel ter plaatse van de ontwikkeling wordt vervangen, zodat de set regels die ergens geldt zo overzichtelijk mogelijk is. Door het voormalige bestemmingsplan enkel op de projectlocatie te vervangen, wordt geen complexiteit toegevoegd ten opzichte van de huidige situatie. Dit wordt een partiële herziening genoemd. Men kiest er dus niet voor te werken met voorrangsbepalingen of vantoepassingsverklaringen ten aanzien van het voormalige bestemmingsplan, maar dit gedeeltelijk te laten vervallen – ook als er op bepaalde aspecten inhoudelijk niks wijzigt. In dat geval worden de oude bestemmingsplanregels inhoudelijk omgebouwd naar een omgevingsplanregel en in het ontwikkelhoofdstuk geplaatst. Let op: behouden betekent niet per definitie ongewijzigd overnemen; de nieuwe regels moeten wel aan de Ow en AMvB’s voldoen.

7.2 Opbouw van de wijziging van het omgevingsplan

De gemeente Nijkerk kiest ervoor de wijziging ten dele te laten gelden middels een wijziging van het omgevingsplan middels een ontwikkelhoofdstuk (Hoofdstuk 21). De bruidsschat blijft intact in Hoofdstuk 22. Voor het ontwikkelhoofdstuk - Hoofdstuk 21 - wordt de volgende inhoudsopgave aangehouden:

Hoofdstuk 21 ONTWIKKELINGEN

Titel 21.1 150/20 kV Onderstation De Flier

Afdeling 21.1.1 Algemene bepalingen

Artikel 21.1 Waar deze titel geldt
Artikel 21.2 Oogmerken
Artikel 21.3 Begripsbepalingen
Artikel 21.4 Normadressaat

Afdeling 21.1.2 Normen met betrekking tot de fysieke leefomgeving

Paragraaf 21.1.2.1 Geluidsproductieplafonds industrieterrein De Flier
Artikel 21.5 Toepassingsbereik
Artikel 21.6 Geluidproductieplafonds als omgevingswaarden

Afdeling 21.1.3 Gebruiksactiviteiten

Paragraaf 21.1.3.1 150/20 kV onderstation
Artikel 21.7 Activiteiten
Artikel 21.8 Toegestaan gebruik

Paragraaf 21.1.3.2 Geluid door activiteiten - 150/20 kV onderstation
Artikel 21.9 Toepassingsbereik
Artikel 21.10 Waarden voor geluid

Afdeling 21.1.4 Bouwactiviteiten

Artikel 21.11 Activiteiten
Artikel 21.12 Toepassingsbereik
Artikel 21.13 Gebouwen
Artikel 21.14 Bouwwerken geen gebouw zijnde

Afdeling 21.1.5 Uitvoeren van werken en werkzaamheden

Artikel 21.15 Aanwijzing activiteiten
Artikel 21.16 Toepassingsbereik
Artikel 21.17 Vergunningplicht
Artikel 21.18 Specificatie aanvraagvereisten omgevingsvergunning
Artikel 21.19 Beoordelingsregels
Artikel 21.20 Vergunningvoorschrift

Afdeling 21.1.6 Overgangsrecht

Paragraaf 21.1.6.1 Algemene bepalingen
Artikel 21.21 Nieuwe vergunningplicht

Paragraaf 21.1.6.2 Gebruiksactiviteiten
Artikel 21.22 Overgangsrecht gebruik

Paragraaf 21.1.6.3 Bouwwerken
Artikel 21.23 Overgangsrecht bestaande bouwwerken

7.3 Artikelsgewijze toelichting

Titel 21.1 150/20 kV Onderstation De Flier
De titel van de ontwikkeling in Hoofdstuk 21 van het omgevingsplan.

Afdeling 21.1.1 Algemene bepalingen
Bepalingen die gelden voor de gehele titel.

Artikel 21.1 Waar deze titel geldt
Bepaling die aangeeft in welk geografisch gebied deze titel geldt.

Artikel 21.2 Oogmerken
De genoemde oogmerken zien op concrete belangen die spelen bij deze ontwikkeling. Oogmerken helpen om te bepalen welke activiteiten van invloed zijn op het al dan niet behalen van specifieke doelen en om te bepalen wat voor type regel over die activiteit gesteld zou moeten worden. Oogmerken werken ook door in de beoordeling van gelijkwaardige maatregelen, als de initiatiefnemer daarvoor instemming vraagt (art. 4.7 Omgevingswet). Verder fungeren de oogmerken als kader voor maatwerkvoorschriften of vergunningvoorschriften.

Artikel 21.3 Begripsbepalingen
De begripsbepalingen die van toepassing zijn op de regels van deze titel.

Artikel 21.4 Normadressaat
De regels van deze titel zijn gericht tot degene die de activiteit verricht waarop die regels betrekking hebben. Diegene moet zorg dragen voor de naleving van de regels die voor de activiteit gelden.

Afdeling 21.1.2 Normen met betrekking tot de fysieke leefomgeving
Deze afdeling stelt regels met betrekking tot de fysieke leefomgeving ter verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

Paragraaf 21.1.2.1 Geluidsproductieplafonds industrieterrein De Flier
Deze paragraaf stelt regels voor de fysieke leefomgeving met betrekking tot geluid geproduceerd op een industrieterrein met geluidproductieplafonds.

Artikel 21.5 Toepassingsbereik
Dit artikel geeft aan in welk geografisch gebied deze paragraaf geldt.

Artikel 21.6 Geluidproductieplafonds als omgevingswaarden
Dit artikel stelt de maximaal toegestane geluidswaarden in decibel op beoordelingspunten van het geluidproductieplafond.

Afdeling 21.1.3 Gebruiksactiviteiten
Deze afdeling stelt regels voor gebruiksactiviteiten.

Paragraaf 21.1.3.1 150/20 kV onderstation

Deze paragraaf stelt regels voor een 150/20 kV onderstation en alle daarmee functioneel ondersteunende activiteiten.

Artikel 21.7 Activiteiten
De regels van deze paragraaf gaan over het gebruik van gronden en bouwwerken.

Artikel 21.8 Toegestaan gebruik
1
Dit lid stelt over het toegestaan gebruik in een geografisch gebied.
2
Dit lid stelt dat voorzieningen die horen bij de aangewezen gebruiksdoelen ook zijn toegestaan.

Paragraaf 21.1.3.2 Geluid door activiteiten - 150/20 kV onderstation
Deze paragraaf stelt regels voor geluid geproduceerd door een 150/20 kV onderstation en alle daarmee functioneel samenhangende of ondersteunende activiteiten ter verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

Artikel 21.9 Toepassingsbereik
Dit artikel geeft aan in welk geografisch gebied deze paragraaf geldt.

Artikel 21.10 Waarden voor geluid
Dit artikel stelt de maximaal toegestane geluidswaarden in decibel op beoordelingspunten van het geluidproductieplafond.

Afdeling 21.1.4 Bouwactiviteiten
Deze afdeling stelt regels voor bouwactiviteiten.

Artikel 21.11 Activiteiten
De regels van deze afdeling gaan over het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken.

Artikel 21.12 Toepassingsbereik
Dit artikel geeft aan in welk geografisch gebied deze afdeling geldt.

Artikel 21.13 Gebouwen
1
Dit lid stelt het toestaan van gebouwen die functioneel ondersteunend zijn aan de gebruiksactiviteit zoals opgenomen in Artikel 21.9.
2
Dit lid stelt de bouwhoogte van een gebouw.

Artikel 21.14 Bouwwerken geen gebouw zijnde
1
Dit lid stelt het toestaan van bouwwerken geen gebouw zijnde die functioneel ondersteunend zijn aan de gebruiksactiviteit zoals opgenomen in Artikel 21.9.
2
Dit lid stelt de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen tussen de voorgevelrooilijn en het openbaar toegankelijk gebied.
3
Dit lid stelt de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen, anders dan bedoeld in het tweede lid.
4

Dit lid stelt de bouwhoogte van bliksemafleiders en antenne-installaties.

5

Dit lid stelt de bouwhoogte in overige gevallen.

Afdeling 21.1.5 Uitvoeren van werken en werkzaamheden

Deze afdeling stelt regels voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden.

Artikel 21.15 Aanwijzing activiteiten

De regels van deze afdeling gaan over de in dit artikel opgenomen werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden.

Artikel 21.16 Toepassingsbereik

Dit artikel geeft aan in welk geografisch gebied deze afdeling geldt.

Artikel 21.17 Vergunningplicht

1

Dit lid stelt een vergunningplicht voor de werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden zoals opgenomen in Artikel 21.16.

2

Dit lid stelt uitzonderingen op de regel opgenomen in het eerste lid.

Artikel 21.18 Specificatie aanvraagvereisten omgevingsvergunning

Dit artikel stelt de aanvraagvereisten voor een omgevingsvergunning, in elk geval een rapport, ter bescherming van de archeologische waarde.

Artikel 21.19 Beoordelingsregels

1

Dit lid stelt dat de werken en werkzaamheden alleen worden toegelaten als (a) de archeologische waarde niet wordt geschaad of (b) mogelijke schade kan worden voorkomen door, aan de omgevingsvergunning als bedoeld in Artikel 21.18 voorschriften te verbinden.

2

Dit lid stelt dat de archeologische waarde in een rapport wordt vastgesteld.

3

Dit lid stelt dat bij de beoordeling van de archeologische waarde door het bevoegd gezag in ieder geval rekening wordt gehouden met het rapport zoals opgenomen in het tweede lid.

Artikel 21.20 Vergunningvoorschrift

Dit artikel stelt dat aan een omgevingsvergunning die wordt verleend met toepassing van Artikel 21.20, eerste lid onder b, in ieder geval voorschriften zijn verbonden met het oog op het voorkomen van mogelijke schade aan de archeologische waarde.

Afdeling 21.1.6 Overgangsrecht

Deze afdeling stelt regels voor overgangsrecht.

Paragraaf 21.1.6.1 Algemene bepalingen

De algemene bepalingen betreft overgangsrecht van deze titel.

Artikel 21.21 Nieuwe vergunningplicht

Dit artikel stelt voorwaarden wanneer sprake is van een nieuwe vergunningplicht bij wijziging van het omgevingsplan.

Paragraaf 21.1.6.2 Gebruiksactiviteiten
Deze paragraaf stelt regels voor gebruiksactiviteiten met betrekking tot overgangsrecht.

Artikel 21.22 Overgangsrecht gebruik
1
Dit lid stelt dat bestaand gebruik van gronden en bouwwerken dat door een wijziging van het omgevingsplan in strijd raakt met de nieuwe regels, mag worden voortgezet, mits dit gebruik bestond op het moment van inwerkingtreding van die wijziging.
2
Dit lid stelt dat het overgangsrechtelijk toegestane strijdige gebruik, zoals opgenomen in het eerste lid, niet mag worden gewijzigd in een ander met het omgevingsplan strijdig gebruik. Uitsluitend wijzigingen die leiden tot een verkleining van de afwijking naar aard en omvang zijn toegestaan.
3
Dit lid stelt dat het overgangsrecht vervalt indien het strijdige gebruik gedurende een aaneengesloten periode van meer dan één jaar wordt onderbroken. Hervatting van het gebruik na deze termijn is niet toegestaan.
4
Dit lid stelt dat gebruik van overgangsrechtelijke bescherming niet is toegestaan indien dit gebruik reeds in strijd was met het omgevingsplan zoals dat gold vóór de planwijziging, inclusief de toen geldende overgangsbepalingen.

Paragraaf 21.1.6.3 Bouwwerken
Deze paragraaf stelt regels voor bouwactiviteiten met betrekking tot overgangsrecht.

Artikel 21.23 Overgangsrecht bestaande bouwwerken
1
Dit lid stelt dat rechtmatig bestaande of vergunde bouwwerken die door een planwijziging strijdig worden, mogen worden behouden, beperkt gewijzigd of na calamiteit herbouwd, mits de afwijking niet wordt vergroot en herbouw binnen twee jaar wordt aangevraagd.
2
Dit lid stelt een eenmalige afwijkingsbevoegdheid voor het bevoegd gezag om een beperkte vergroting van de inhoud tot maximaal 10% toe te staan.
3
Dit lid stelt dat bouwwerken zijn uitgesloten van overgangsrecht indien deze zonder vergunning en in strijd met het voorheen geldende omgevingsplan zijn gebouwd, inclusief het toen geldende overgangsrecht.

8 Maatschappelijke en financiële haalbaarheid

8.1 Maatschappelijke haalbaarheid

8.1.1 Participatie

Ten behoeve van het plan van Liander om een nieuw onderstation te realiseren op bedrijventerrein De Flier in Nijkerk, zijn reeds verschillende informatie- en participatie gelegenheden geboden.

Media: Nieuwsbericht Liander.nl d.d. 8 april 2025
Op 8 april 2025 is openbaar gemaakt dat gemeente Nijkerk en Liander de handen in één hebben geslagen t.b.v. de uitbreiding van het bestaande elektriciteitsnet. Liander gaat op bedrijventerrein De Flier in Nijkerk een nieuw elektriciteitsstation bouwen. Dit is ook opgepakt in de media, zie: VRMG, de omroep voor de Noord-West Veluwe - Nijkerk krijgt nieuw onderstation op De Flier om stroomnet uit te breiden.

Informatiebrief omgeving d.d. 9 april 2025
Liander heeft in overleg met gemeente Nijkerk op 9 april 2025 een informatiebrief verstuurd naar (direct) betrokkenen/omwonenden gelegen aan de Domstraat te Nijkerk. Liander heeft nut & noodzaak en de locatiekeuze beschreven. In deze brief is tevens opgenomen dat Liander later in het jaar partijen zal uitnodigen voor bijwonen van een informatiebijeenkomst. Daarnaast heeft Liander de afhankelijkheid benoemd van de bouw van het TenneT-station in de regio Amersfoort.

Informatiebijeenkomst d.d. 3 november 2025
Liander heeft in samenwerking met de gemeente Nijkerk en Iteq/WILVO Nijkerk B.V., op 3 november 2025 een informatiebijeenkomst gehouden bij Iteq/WILVO Nijkerk B.V. Liander heeft voorafgaand de bedrijven op Bedrijventerrein De Flier, alsmede (direct) omwonenden (Domstraat en Palestinaweg) schriftelijk uitgenodigd voor deze informatiebijeenkomst. Meerdere omwonenden en bedrijven zijn op deze uitnodiging ingegaan. TenneT was mede vertegenwoordigd om de overkoepelende ontwikkeling in de regio Amersfoort te kunnen duiden. Wethouder dhr. Windhouwer als ook wethouder mw. Broekman-van der Pers waren vanuit de gemeente Nijkerk hierbij aanwezig.

Liander heeft tijdens deze bijeenkomst haar plan gepresenteerd en nut & noodzaak geduid. Tevens is Liander ingegaan op de inpassing van dit elektriciteitsstation in de omgeving. Er is daarbij een landschappelijk inpassingsplan gepresenteerd, welke in samenwerking met de landschapsarchitect van Urban Synergy is opgesteld. Tijdens de bijeenkomst is tevens benoemd dat Haskoning, in opdracht én in samenwerking met gemeente Nijkerk, de planologische borging van deze ontwikkeling zal verzorgen.

Vanuit de aanwezigen zijn tijdens deze informatiebijeenkomst vragen gesteld over de inpassing, geluid, elektromagnetische velden, toekomstige kabeltracés, alsmede de planning. Liander heeft deze vragen, naar de laatste stand van zaken, besproken met de betrokkenen.

Daarnaast heeft Liander na afloop van de bijeenkomst nog met enkele direct omwonenden gesproken, in verband met zorgen over geluid. Aan de hand van de onderzoeksgegevens, heeft Liander met betrokkenen het gesprek gevoerd. Dit gesprek is in goede harmonie gevoerd. Hiernaast zijn de contactgegevens van een vast aanspreekpunt vanuit Liander gedeeld. Hiermee kunnen betrokkenen ook na afloop van de bijeenkomst contact opnemen om eventuele vragen te beantwoorden.

Ook zijn tijdens de bijeenkomst kritische vragen gesteld, inzake de doorlooptijd en planning. Liander heeft aangegeven dat zij afhankelijk is van de Tennet-ontwikkeling in de regio Amersfoort. Vanuit het te bouwen hoogspanningsstation van Tennet in de regio Amersfoort, moeten namelijk drie 150kV-verbindingen naar het Liander-station in Nijkerk. Aangezien ook Tennet tijdens deze bijeenkomst was vertegenwoordigd, heeft Tennet debetrokkenen meegenomen in de planning.

De informatieavond is ook opgepakt in de media. Op 5 november 2025 is er een bericht gepubliceerd in de lokale media (De Veense Courant), over de informatiebijeenkomst welke Liander heeft gehouden op 3 november 2025.

8.1.2 Behandeling zienswijzen (PM)

8.2 Financiële haalbaarheid

De financiële haalbaarheid van de ontwikkeling is geborgd omdat de gronden in eigendom zijn van Liander en deze partij voldoende financiële middelen heeft om de ontwikkeling te realiseren.

9 Evenwichtige toedeling van functies aan locaties

9.1 Kader

Voor zover een initiatief betrekking heeft op een omgevingsplanwijziging wordt het plan alleen gewijzigd met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (artikel 8.0a, lid 2 Bkl). Om dit te kunnen beoordelen zijn alle voor de fysieke leefomgeving relevante aspecten (voor zover betrekking hebbend op de gevraagde activiteit) nader onderzocht en afgewogen.

9.2 Afweging

Middels onderhavige motivering kan de afweging worden gemaakt dat:

- Het beoogde gebruik voldoet aan de instructieregels op grond van hoofdstuk 5 Bkl;
- Het beoogde gebruik voldoet aan de instructieregels op grond van de provinciale omgevingsverordening;
- Het beoogde gebruik voldoet aan de Instructieregels van het rijk of de provincie voortkomend uit beleid;
- Het beoogde gebruik passend is in het vigerende beleidskader;
- Het beoogde gebruik niet leidt tot nadelig aantoonbare milieu- en omgevingseffecten;
- Het beoogde gebruik en wijziging van het omgevingsplan maatschappelijk en economisch uitvoerbaar zijn.

Dit maakt dat het planvoornemen op de juiste wijze is getoetst aan de evenwichtige toedeling van functies aan locaties in de zin van artikel 8.0a, lid 2 Bkl van de Omgevingswet.

Er kan worden geconcludeerd dat de omgevingsplanwijziging ten behoeve van de realisatie en gebruik van een 150/20kV-onderstation voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Er kan worden geconcludeerd dat de omgevingsplanwijziging ten behoeve van de realisatie en gebruik van een 150/20kV-onderstation niet evident onuitvoerbaar wordt geacht.

Haskoning
Enhancing Society Together

Bijlage 1:
Bijlage 2:
Bijlage 3:
Bijlage 4:
Bijlage 5:
Bijlage 6:
Bijlage 7:
Bijlage 8:
Bijlage 9:
Bijlage 10:
Bijlage 11:
Bijlage 12:
Bijlage 13:
Bijlage 14:
Bijlage 15: